

Nepriklausoma



Lietuva

LITUANIE INDEPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 23 1982 BIRŽELIO - JUNE 10 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4 30 c.

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

KERŠTŲ GRANDINĖ

Londone Izraelio ambasadorius Shlom Argov buvo užpultas arabų teroristų ir persautas per galvą. Jis randasi Londono ligoninėje, kritiškoje sveikatos būklėje. Jeigu pasveiks - grėsia paryžius.

Buvo suimti ir apkaltinti 4 arabų teroristai. Taip pat rasta jų buveinė, kur buvo laikomi ginklai ir "juodasis sąrašas" dar likviduotųjų Izraelio diplomatų ir tarnautojų Britanijoje ir kitur Europoje.

Atsilyginant už tai, Izraelio kariuomenės daliniai su tankais, kovos lėkuvais su bombardavo Lebanono pasienyje besirandančius PLO ir rengimus, peržengė Lebanono sieną, apnaikino visą eilę ir privačių pastatų, sužeidė ir užmušė nemažą skaičių civilių gyventojų. Izraelio kariuomenė atstūmė Taikos Korpuso dalinius, nesiskaitė su Jungtinių Tautų sudrausminimu susilaikyti nuo karo veiksmų, nes kerštas - "dantis už dantį" šimteriopai peržengė proporciją. Ir santykiai bei situacija Vid. Rytuose nuo to nepagerėjo ir nepagerės.

SYRIJA JUNGiasi KARO VEIKSMUS

Syrijos 25.000 kareivių, kurie buvo Lebanono teritorijoje, prisijungė kovai prieš Izraelio invaziją. Izraelio vyriausybė pasiuntė savo kariuomenę sunaikinti palestiniečių šitvirtinimus. Iš ten jie užpildinėdavo Izraelio sodybas šiaurėje. Po atakos Londone prieš Izraelio ambasadorių, Izraelio kariuomenė bombardavo Lebanono pasienį 2 dienas ir po to įsiveržė gilyn. Dabar randasi 20 m. į pietus nuo Beiruto.

IZRAELIS IR LYBIJA PARŪPINA GINKLŲ ARGENTINAI

Argentina, norėdama papildyti prarastus moderniuosius ginklus kovose dėl Falklando salų, nežiūrindami džiųjų valstybių boikoto, derasi su Izraeliu ir Lybija. Argentina nori užpildyti Mirage ir Dagger tipo karo lėktuvų bei Gabriel ir Exocet raketų. Be Izraelio ir Lybijos, ginklus parduoda Brazilija, Peru ir Venezuela.

PEKINGAS APKALTINO AMERIKIETĘ STUDENTĘ

Lisa Wechser, 28 m. b. gusi Denver Universitetą JAV-se, nutarė tęsti studijas doktoratui, atliekant

mokslinį darbą Kinijoje. Ji gavo leidimą, studijavo agrikultūros sistemą Kinijoje, rinkdama duomenis. Buvo suimta ir apkaltinta "šnipinėjimu", pasodinta į kalėjimą. Šnipinėjimu Kinijoje laikoma ir medžiagos rinkimas bet kokiame srityje, kuri nebuvo niekur oficialiai paskelbta...

Isikišus JAV-bių Ambasada, ji raštu, anot Peking'o oficiozo, "prisipažino". Mergina buvo paleista ir paprašyta aplieisti Kiniją per 48 valandas.

Jos istoriją sukomplikavo tai, kad ji ir jos kinų kalbos mokytojas, taip pat studentas, įsimylėjo. Juodu paprasė leidimo vestis. Jaunuolis buvo suimtas ir manoma, kad dar tebesėdi kalėjime.

Lisa Wechser pareiškė, kad nežiūrindami visko, jos simpatijos Kinijos žmonėms lieka labai stiprios.

SAU TAIKOS ŠŪKIŲ NETAIKO

Sovietų vyriausybės skelbia taikos idėjas kiekviena proga tiek savo teisėtiems ir neteisėtiems piliečiams, tiek visur kitur tarptautinėje arenoje. Ypatingai užgria V. Europoje ir Amerikos kontinente pasireiškiančias demonstracijas su šukiais sustabdyti branduolinių ginklų gamybą ir jų vartojimą. Tačiau, kai "Greenpeace" organizacijos jachta. Sirius nuplaukė iki Sov. Sąjungos į Leningrado uostą ir paleido porą tūkstančių balionų su anti-branduolinių ginklų šukiais - sovietai ištempė laivą ir pareikalavo, kad 28 "Greenpeace" aktyvistai iškeliautų. Priezastis? "Teršia uostą..."

Pagal ideologiją - turėjo juos priimti išskėstomis rankomis ir pabučiuoti 3 kartus į žandus, ar ne?

ŠVEDIJA STEBI DU POVANDENINIUS LAIVUS

Švedijos kariniai daliniai užblokavo dalį Botnijos įlankos, ieškodami dviejų nepažintų povandeninių laivų, kurie buvo pastebėti šiaurės rytų pakraštyje, ties Umlos uostu. Helikopteriai, karo lėktuvai ir jūrų laivyno grupė vykdė jų ieškojimą.

NEPAKRAUNA ARGENTINAI PREKIŲ

Kanadoje, Saint John mieste, International Longshoreman's Association uosto krovikai - nutarė nepakrauti branduolinių medžiagų gamybos prekių, siunčiamų Argentinai, palaikant Didž. Bri-

taniją Falklando salų konflikte. Darbininkai nutarė taip elgtis savo iniciatyva, nes laikosi principų ir pasmerkia Argentinos pradėtą agresiją.

ATŠAUKĖ SUSITIKIMĄ

Planuotas Baltuose Rūmuose prez. Reagan'o ir M. Beg'n'o susitikimas birželio 21 d. atšauktas dėl vykstančios Izraelio invazijos į Lebanoną.

Prez. Reagan'as ragino oficialiai Izraeliui atsitraukti iš Lebanono ir palestiniečiams nenaudoti Lebanono kaip bazės Izraelio valstybės užpildinėjimams.

TEXAS VILIOJA KANADOS GYDYTOJUS

Texas Doctors Group yra atidavę skyrių metiniame Ontario Medikų Sąjungos suvažiavime ir vilioja Kanados gydytojus į kraštą, kur daug saulės ir nėra korporacinių bei asmeninių mokesčių. Per paskutinius 6 metus, sako, nemažai pasinaudojo tokiais kvietimais.

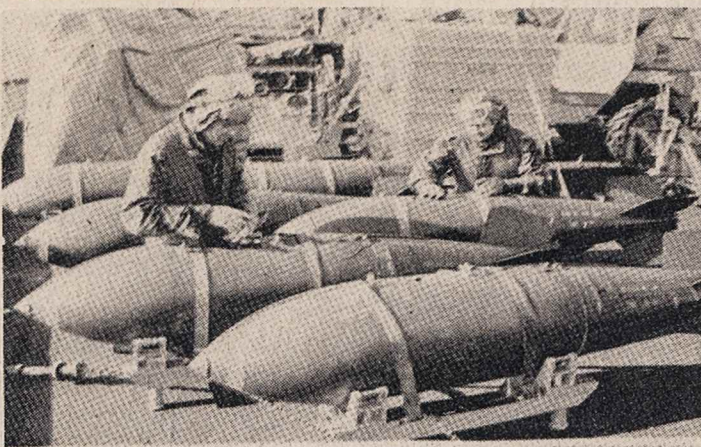
Jeigu taip - tai tokie išvažiujantys, baigę specialius mokslus čia, naudojėsi ir valstybinėmis ir asmeninėmis paramomis, turėtų kokių nors būdų atsilyginti, kad ir padirbus 4-5 metus, ir tik po to emigruoti.

NORMALI REAKCIJA AR NUSIVYLIMAS?

Partij Quebecois nuo šių metų pradžios prarado apie 100.000 narių. Partijai priklauso dabar apie 200.000 narių. Louise Sexton, PQ partijos atstovė užklausta apie šį faktą, pasisakė, kad toks narių sumažėjimas esąs normalus, dažnai įvyksta 1 metams praėjus po višutinų rinkimų. "Visuomet prieš rinkimus narių skaičius pakyla, po rinkimų nukrinta", - kalbėjo atstovė.

Dabar PQ vykdo kampani-

Vaidzai iš Falklando-viršuje britai pakrauna lėktuvus žemiam - argentiniečiai rengia šaudmenis saloje



ją sukelti lėšoms ir siekia 2.5 mil. dolerių. Liberalų partija siekia 1.5 mil. dolerių.

PQ \$5 nario mokestis sudaro partijai apie 1 mil. dol. kurių dalis naudojama apmokėti 21 pilno laiko tarnautojų algas.

KANADA PRARADO 19 BILIJONŲ DOLERIŲ

Opozicijos lyderis Joe Clark tvirtina, kad 19 bil. dol. investuotojų kapitalo iškelta iš Kanados paskutinių 2-jų metų laikotarpyje. Už juos būtų buvę galima sutelkti 190.000 naujų darbų.

Anot J. Clark'o, įvairios vyriausybės programos, ypač valstybinė energijos programa ir užsienio investavimo peržiūros agentūra prisidėjo prie investicijų atšaukimo.

RAGINA BOIKOTUOTI PRUDENTIAL DRAUDIMO ĮSTAIGĄ

Apie 500 tarnautojų perkeliama iš Montrealio į Kitchener, Ont., Prudential Draudimo Įstaiga. Tai sudaro 3 skyrius.

Tuo viešai pasipiktino St. Jean Baptist organizacija, ragindama savo narius ir užsienio narius atsiimti draudimus iš Prudential Įstaigos ir perkelti juos į frankofonų įstaigas. Taip pat ragina tais draudimais padengti paskolas ir investuoti jas į Quebec'o kompanijas.

St. Jean Baptist organizacijos p-kas Gilles Rheume stebisi, kad Prudential Įstaiga iškelia tiek daug tarnautojų, kai pusė apsidraudusiųjų randasi Quebec'o provincijoje. Turbūt, yra rimtas reikalas. Reikėtų apie tai rimtai pagalvoti ir Quebec'o organizacijoms.

MIRĖ PASKUTINIS LATVIJOS MINISTERIS

Bostone prieš kelis mėnesius mirė paskutinis Ne-

priklausomos Latvijos ministris prof. Eduards Lai-minš. Po šešių mėnesių jis būtų šventęs savo amžiaus 100 m. sukaktį.

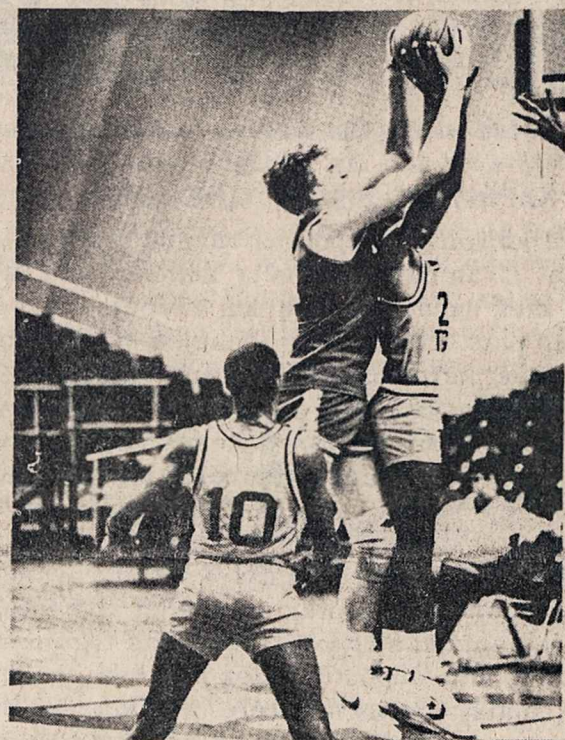
1951 m. jis atvyko į JAV iš Eslingeno stovyklos ir dirbo Harvardo Universiteto observatorijoje.

Neprikl. Latvijoje E. Lai-minš buvo keturis kartus vidaus reikalų ministru ir vieną kartą krašto apsaugos ministru, seimo deputatas, Latvijos Universiteto astronomijos ir geodezijos profesorius.

PASIKEITĖ "KARIO" REDAKTORIAI

Žurnalą KARYS 28 metus redagavo Zigmas RAULINAITIS. Dabar iš tų pareigų pasitraukė. Žurnalą leidžia ramovėnai. Jie pakvietė redaktoriaus pareigoms Vladą ŠAKALĮ.

LIETUVIS PROFESORIAUJA Profesorium asistentu Rutgers Universitete, New Jersey paskirtas Paulius LANDSBERGIS.



Garsėja kanadietis lietuvis sportininkas Jonas KARPIS /viduryje/, Toronte. Iš arti 30 - ties JAV kolegijų ir universitetų susidomėjo jo gabumais ir siūlė stipendijas. Jis priėmė Syracuse Universiteto pakvietimą.

PLB PASTANGOMIS JŠ - LEISTA V. LIULEVIČIAUS

knaga IŠEIVIJOS VAIDMUO NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ATKŪRIMO DARBE.

Knaga įrašyta į Kongreso Katalogą nr. 81-8424C. Išle-

dami paramą teikė ir Lietuvių Fondas.

RAŠYTOJUI VYTAUTUI ALANTUI, sunkiai susirgus, padaryta širdies operacija. Jis yra žinomas rašytojas, publicistas, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Garbės Narys.

ALOYZO BARONO NOVELĖS KONKURSA, kurį skelbė LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJA, lai mėjo Rūta Kleva V DŽIUNIENĖ už novelę BE JOKIOS ABEJONĖS.

Premija įteikta V-tame Lietuvių Rašytojų Draugijos suvažiavime, gegužės mėn. 22 d., Clevelande.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ KURSAI

Lietuvių Tautinių Šokių Institutas praneša, kad yra ruošiamas tautinių šokių studijų savaitės kursai ir kartu šaukiamas visų tautinių šokių vadovų ir mokytojų SUVAŽIAVIMAS RUGPIŪČIO MĖN. 22-29 d.d. DAINAVOS Stovyklavietėje, MANCHESTER, Michigan.

Vadovai, kurie nėra gavę pranešimo ir informacinio laiško, dėl pašto kaltės ar kitų priežasčių, prašomi registruotis pas LTŠI pirmininkę Galiną GUČBIENĘ, tel: /313/ 563-8260 arba laišku 6849 Vernon Avenue, Dearborn Heights, Michigan 48127.

ŠEŠTOSIOS DAINŲ ŠVENTĖS CHORŲ REPERTUARŲ KOMISIJA

II-osios PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS, kurios įvyks 1983 m. LIEPOS 3 d., CHICAGOJE, pasibaigs VI-ąja DAINŲ ŠVENTE. Jai ruošiamasi iš anksto. Repertuaro Komisiją sudaro pirm. Vaclovas VERIKAITIS, nariai - St. GAILEVIČIUS, J. GOVĖDAS, p. KAZĖNAS, J. MIKULSKIS, D. VISKONTIENĖ.

Jaunių choro repertuaro komisijai vadovauja pirm. Faustas STROLIA, nariai - V. GUTASKAS, D. POLIKAITIS, QRAZUTIENĖ, R. ŠOLIŪNAITĖ ir P. ZARANKA.

PRANEŠA ALTA:

STUDENTĖ VASAROS DARBAMS

Daiva BARŠKĖYTĖ priimta ALTos Valdybos dirbti 6 savaites Washingtone, Amerikos Baltiečių Komitete ir 2 savaites ALTos Centre, Chicagoje.

Daiva Barškėytė yra baigusi De Paul Universitetą, mokytojauja Lituaništinėje Mokykloje, veikia skautų ir ateitininkų organizacijose.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS NL SPAUDOS BENDROVĖ.

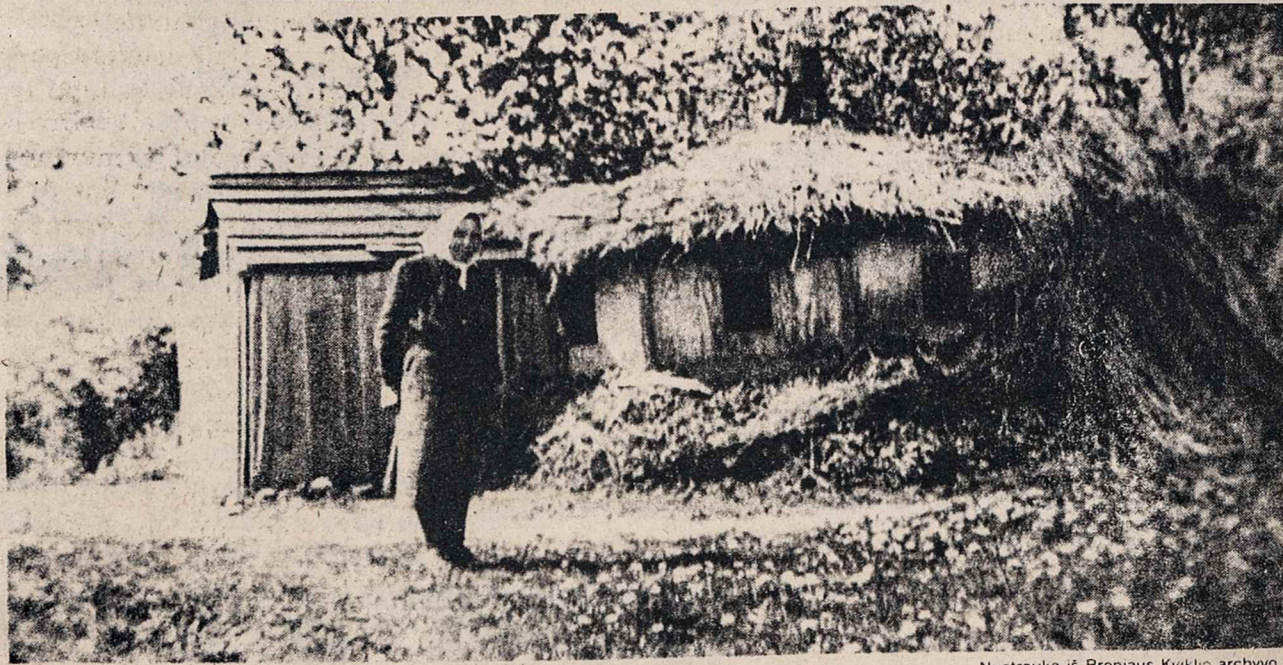
Redaguoja REDAKCINĖ KOLEGIJA

Telefonas: (514) 366-6220

Second Class Mail. Registration Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania
Publishing Co. at 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C5

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje — \$ 14.00
Visur kitur — \$ 15.00 Rėmėjo — \$ 20.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomoni. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.



Nuotrauka iš Broniaus Kvickio archyvo

BAISIOJO BIRŽELIO trėmimus prisimenant: lietuvių tremtinių namelis Sibire.

IŠ TAUTŲ KAPINYNAS SIBIRO TUNDROJE

... Pakeliui kelioms valandoms buvome sustoję vienoje gyvenvietėje. Oras buvo puikus ir malonus buvo, atsigulus ant žemės, kiek nusensti. Aplinkui kvėpėjo beribė taiga, tyli, be jokio paukščio balso. Šnekėjau su apyseniu žmogumi — klausiau, kur eina šis plentas. Čia buvusiai žmonės buvo susigynę su valdžios smurtu. "Šis kelias todėl labai geras, kad jis yra grįstas į tiesusių žmonių kaulais. Jis eina iki Lenos ir toliau į šiaurę, o ten jūs išmirsite badu", — kalbėjo senas, mano sutiktas žmogus.

... Kovo mėn. už naujai apstatytos Trofimovsko gyvenvietės, orams apriimus, poliarinei saulei apšvietus plačiasias sniego apklotas ir vėjo išlygintas lygumas, galėjai matyti daug vėjo supūstų, kiek pakilusį sniego kupelių. Nežinantis, ką tos kupetėlės reiškia, jei pasiteirautų, gautų paprastą atsakymą — tai žiauriuoju žiemos metu mūsų mirusiems poliarinių vėjų supilti sniego antkapiai. Kartais tie patys šiaurės vėjai, lyg ir bežaisdami, šiuos sniego antkapius nupūsdavo, bet ir vėl, lyg susigėdę tokiu savo darbu, juos naujai supildavo ir rūpestingai balta drobule apklodavo.

H. Tautvaišienė

RAŠO DABARTINIAI MŪSŲ KALINIAI IŠ SIBIRO

ŽINIOS IŠ PERMĖS LAGERIO

6 km. nuo stoties Vsesviatskaja išsidėstę griežto režimo lageriai. Viena iš jų kaliniai 1980 m. gruodžio 22 d. Vilniuje nuteisti: Povilas PEČELIUNAS ir Gintautas IEŠMANTAS. G. IEŠMANTAS dirba prie staklių, o P. PEČELIUNAS — virtuvėje. PEČELIUNAS dirba po 12 val. parą, be išeiginių /t.y. be laisvų dienų Red./ . Žinant jo silpną sveikatos būklę, toks darbas jo jėgas visiškai nuvalina. Dar baisesnis moralinis tetoras: barakuose nuolatinės kvotos, atimta bet kokia gali mybė kurti /kūrybi niam darbui/, neleidžiama skaityti pavergėjų dvasios neatitinkančios literatūros.

Tame pačiame lageryje iš leningradiečio V. POREŠ buvo atimta Biblija. Protestuodamas prieš tokį elgesį, pastarasis paskelbė bado streiką, išbadavo 77 paras. Maistino prievartinio būdu — ampulėmis, tačiau Biblijos ne grąžino.

Hitlerio valios vykdytojai, norėdami pasitytioti iš savo aukų, liepdavo jiems patiems išsikasti sau duobę. Permės lagerio prižiūrėtojai kartą įsakė kaliniams taisyti jų tvorų spygliuotą vielą, tačiau kaliniai atsisakė tai daryti.

Panašiai 1981 m. balandžio 18 d., Did. Šeštadienį, 7 lietuviai atsisakė dirbti šeštadieninėje talkoje.

Lagerio administracija visai nesirūpina kalinių sveikata. Vietinis gydytojas arba nepakankamai kvalifikuotas arba sąmoningai nesuteikia medicininės pagalbos.

P. PEČELIUNUI iki šiol nesutvarkyti dantys, o G. IEŠMANTUI paskyrė vaistus akims, kurie sukėlė uždegimą ir tik po ilgų debatų jam buvo iškvieistas gydytojas iš rajono centro, kuris paskyrė IEŠMANTUI tinkamus vaistus.

G. IEŠMANTAS

Kreipimasis į Europos Komunistų Partijų vadovus.

1980 m. gruodžio 15-22 dienomis Vilniuje, kartu su lituanistu P. PEČELIUNU ir docentu V. SKUDŽIU, buvau 2 psl.

Dešinėje —

TAUTOS FONDC

SUVAŽIAVIMO DALYVIAI

Pirmoje eilėje iš kairės:

Dr. Janavičienė, A. Firavičius, M. Noreikienė, konsulas A. Simutis, dr. K. Bobelis, A. Vakselis, T. Blinstrubas, L. Grinius.

Nuotr: L. Tamošaičio, NY



Janina Degutytė

GINTARAI

Skliautas tarsi marios prasivožia —
Gintaru išplaukia pilnatis.
Ir nustebus, ir apsvaigusi iš grožio
Aiktelia laukų tyloj naktis...

Pilkas takas ir pilki arimai
Sublizgėjo aukso smiltimis.
Ir siūruojanti pušis nurimo,
Gintarą sugavus šakomis.

Dar sublyksi gintaro kruopelė,
Debesų putotų išplauta.
Daž ir dar... Iš pat gelmių begalių —
Gintarėlių sauja paberta.

O žmogaus širdie! Kaip jūra, kaip dangus tu!
Kiek skaidrumo tavo gelmėse!
Užianti tamsi banga paplūsta
Gintarėlių išplautų šviesa...

/Julius Sasnauskas nutremtas į Tomską obl., s. Parabelskojė, Sovetskaja 147 a.

JULIUS SASNAUSKAS

..... Nusipurčiau nuo batų kalėjimo dulkes ir tapau tremtiniu. Iš Vilniaus išlydėjo ypatingoji sargyba /taip save vadino/ — du kareiviai ir karininkas. Lėktuve uždėjo ant rankių... tik per vėlav laikraščiu pridengė. O žmonės smalsūs... visą kelią linksmino ir manuosius sargus perdantį traukė.

Tomske vėl pristatė į kalėjimą. Vėl kratymai, ilgas laukimas, kol pagaliau prasivėrė kameros durys. Patį kamera mažytė, saugume tokioje gyvenome dviese, o čia — visos desėtkas. Cementinės grindys, dviaukščiai narai, langas kone aklina užkalta. Karšta, tvanku. Vidurnaktį į sceną išeina blakų legionai. Kalėjime išlaikė tik vieną naktį, penktadienį po pietų jau etapu pajudėjome link Parabelio.

Parabelyje buvau lygiai už paros, t.y. šeštadienį po pietų. Dvi naktis teko praleisti milicijos daboklėje. Pirmadienio rytą atėjo valdžia ir po visų instrukcijų... išsprūdinau laukan.

Gyvenu bendrabutyje, pačiame miestelio pakraštyje. Išvažiuoti be komendanto leidimo negaliu nė žingsnio. /Čia jau, aišku, jie patys sugalvojo, nes kodeksas apriboja tik administracinį rajoną, o ne vietovę/. Dirbsiu šaltkalviu-santechniku naftotiekio valdyboje. Irgi patys paskyrė, atseit... sugebėsi "reikiamai paveikti". Aišku, auklėjamas darbas tuo neapsiribos, kažkoks "ponas" jau paskirtas...

RAŠO P. LUKOŠEVIČIUS

..... Mane vėl ištiko žiauri ir klastinga saugumo ranka. 1981 m. sausio 22 d., anksti rytą iš buto /Tulpių 21-62/ mane paėmė ir atvežė į Respublikinę Naujos Vilnios Psichoneurologinę ligoninę. Šį kartą nenumanau už ką ir kuriam laikui. Niekur nieko nesužinosi, nes viskas daroma slapta. Psichiatrinė ligoninė paklusniai tarnauja saugumo interesams... Kaip saugumas nurodo, taip ji "gydo"..... laiko tiek, kiek įsakyta KGB. Nėra ištatymo, kuriuo būtų galima remtis, ieškant teisybės. Tiesa, konstitucija yra, bet ji... tik užsienio propagandai vartyti ir ten žmones klaidinti.

Laukiu pavasario, atšilus orui, daug lengviau. Išleidžia į orą pasivaikščioti, darosi erdviau. Tiesa, ir dabar išleidžia, bet dėl nepakankamų apsirangimo ilgai nebūsi.

IŠ PSKOVO KALĖJIMO

"mus griežtai nubaudė už tai, kad mylėjome savo Tėvynę Lietuvą, už tai, kad troškome savo tautai laisvės, už tai, kad nesutikome tapti lietuvių tautos išgamų arba jos priešų vergais. Tačiau mūsų sąžinė rami, nes priešas nepajėgė palaužti mūsų valios. Dabar mes esame kelyje į katorą, po kurios seks ilgi tremties metai Sibire. Nežinia, ar visi kada nors sugrįšime į savo Tėvynę. Tačiau savo ateitį pasitinkame ramūs ir tvirti. Mus pačius skiria kai kurios mūsų pažiūros ir įsitikinimai. Vienas iš mūsų — socialistas, kitas — demokratas, trečias — humanistas, du praktikuojantys katalikai, vienas — indiferentas. /Red. pabraukta. / Tačiau mus visus jungia idėjos, dėl kurių ryžomės paaukoti savo regimąją laisvę. Dabar mus dar labiau sujungė bendra lemtis..."

Iš niūraus kalėjimo požemio siunčiame savo padėką, nuoširdžiausius linkėjimus ir meldžiamės Dievo palaimos ir gausių malonių visiems, kas prisimena mus geru žodžiu. Mes turime viltį, jog mūsų auka, sudėta ant Tėvynės aukuro, palaikys liepsną, kurios neužgesins jokios gyvenimo smulkmenos."

G. V. IEŠMANTAS, P. PEČELIUNAS, V. SKUDŽIS
NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

BALTO-AISČIŲ CIVILIZACIJOS LIKUČIAI

/J.J.B./

/tesinvs/

AFRIKOS KARALYSTĖS GALAS /534-536 m. po Kr./

Po GENČIARIKIO mirties /kuris tebuvo tik genčių valdovas arba rikiš, iki TAUTARIKIO, t.y. tautos valdovo atėjimo, neatsiranda stiprios asmenybės kuriai visi paklustų.

Nors vėlesni valdovai, kaip GAUNARIKIS, GUNDE - MANTAS, TAURISMANTAS, ELDERIKIS bei GALIMARAS bandė dar atnaujinti "Old Vandal" papročius, bet pasta - tas jau buvo pradėjęs svyruoti ir sugriuvo vos 58 metams praėjus po Genčiarikio netekimo. Kodėl?

Tai sena istorija, kuri sunaikino ir vėlesnes Balto-Aisčių kartas: garbių kitų dievų ir nutautėjimas. Pirmausia žlugo Kartagos laivynas, nes turtingi valdovai nesirūpino prekyviu, bet tik medžiokle ir girtaviu... Antra, jie "pragėrė" savus papročius, suromėjo ir buvo ištumti iš karališkų valdininkų vietų. Pati kalba pasidarė žargonu...

GUNARIKIO laikų /477-484/, kuris perėmė valdžią iš Genčiarikio, sustiprėjo propaganda prieš katalikus. Kaip sako VICTOR /II, 39/ savo kronikoje, vanduočių reakcija buvo nesėkminga, nes atėjo per vėlai. Mačiau jau buvo užangažuoti Bizantijos ir pradėjo savo puolimus prieš didesnius "žemvaldžius" /"landholdings"/.

ELDERIKIS /523-530/ irgi buvo silpnas, nes jo pašalinimas nuo sosto buvo pasekmė pralaimėjimo prieš Nafur maurus, kurie vadovaujami Antalo, sukilo. Tai buvo daugiau rasinis sukilimas, išpolemiuotas prokatalikų pasėkėjų.

Dar ištikimi seniems papročiams ir tikėjimui vanduočiai, susirinkę viešame susirinkime pašalino nuo sosto netinkamą karalių ir išsirinko GALIMERĄ /530-534/. Šis atmetė romėniškus polinkius, pasmerkė Elderikį už apsilėidimą kariavime - nes tai nesiderina su karališku titulu /karalius- tai karys; karaliauti- tai kariauti/. Jis buvo grynas patriotas ir arijas, todėl susilaukė Bizantijos keršto!

Romėnų pašalinimas iš Kartagos, iššaukė Justiniano /jis tapo 527 m. imperatorium/ protestą. Tuo tarpu Galimeras jam atsakė: "A sovereign acts wisely when he concerns himself with the business of his own realm and does not meddle in his neighbors' affairs" /toks posakis tikų ir šiais laikais, kreipiantis į Maskvą/.

ŽVILGSNIS EUROPON

EKSKURSIONĖS KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI

Z. PULIANAUSKAS

/tesinys/

Antradienio rytą dar prieš 9 val. jau buvome autobuse miesto apžiūrėjimui. Truputį pavėlavę, išukome į Nicos didžiąją gatvę Promenade des Anglais vardu. Gatvė gana plati, prancūzų Rivieros pakrantėje. Jos viduryje gražus bulvaras. Jame daug gėlių, dekoratyvių medelių ir palmių /atėjus šaltam orui, palmės nugabenamos į šiltnamius dvim, trim mėnesiams/. Pro langus matėsi skaidrus ir mėlynas vanduo, ramiai stovįs Rivieroje, ties amerikiečių turtuolių kvartalais. Kitoje gatvės pusėje gražūs gyvenamieji pastatai. Gidė mums parodė Amerikos Rokefelerių rezidenciją ir truputį toliau, privačias maudyklas Rivieroje. Jų nuosavybė pavadinta Palm Beach vardu. Šalia Rokefelerių nuosavybės buvo kitas užrašas lentelėje - Florida Beach. Parodė ir turtuolio Cannes Rūmus. Jis čia buvo įrengęs dar vieną arklių lenktynėms vietą tik prieš 30 metų. Truputį toliau stovėjo gražūs namai V. Kasino, kuris 1821 m. čia pastatė pirmąjį viešbučio pastatą. Parodė namus, kuriuose Anglijos kunigaikštis iš Edinburgo praleido medaus mėnesį. Kiek toliau buvo aktorės Elizabeth Tylor medaus mėnesio namai. Artį jų stovėjo du gražūs pastatai - Kenedy-Onasis turtas. Pamatėme ir Baltarusijos bėglių namus. Vienas jų priklausė Ustjanovui, kitas Simionovui. Dar truputį toliau, stovėjo kino filmų žvaigždės R. Hayworth, kuri šiuo laiku gydėsi ligoninėje, namai. Buvo parodyti ir kitų amerikiečių turtuolių gražios rezidencijos, patraukiančios kiekvieno praeivį akį. Gidės teigimu, minėtų turtuolių rajone nusipirkti tik vieno miegamojo kambaryo namą, dabar reiktų mokėti "tik" 600.000 dolerių. Buvę čia ir tokių vietų, kur maudymosi vonios buvo auksinės.

Pravažiavę turtuolių apylinkę, artėjome prie kaimelio Grasse, su 40 tūkstančių gyventojų. Dar kiek prieš jį buvo rožių gėlynas, kurio savininkas jau 15 metų bando išauginti mėlynos spalvos rožes. Bet iki dabar dar nepasisekė. Bandymai vyksta toliau. Įvažiavus į minėtą kaimelį, pasirodė dideli gėlynų ir dekoratyvių krūmokšnių laukai. Dominavo įvairių spalvų ir vardų gėlės, sukeldamos labai gražų, margaspalvį vaizdą. Tuoj paaiškėjo, kad čia auginamų gėlių geras kiekis patenka į netoliese esančią kvepalų įmonę. Čia dar truputį pasisukinėję, grįždami atgal, užsukome į tą kvepalų dirbtuvę. Įvažiavus į kiemą mus pasitiko vienas iš tarnautojų ir nusivedė į antrąjį aukštą pas įmonės vedėją. Dar jauna moteris mus pasveikinus angliškai, kalbėjo apie gėles ir kvepalų gamybą. Atkreipė mūsų dėmesį į kambaryje esančias statinaites ir stiklainius. Gėlės palaikomos statinaitėse cheminiame mišinyje, o paskui perkeliama į stiklus 24 valandoms. Iš čia jau siunčiamos į trečiąjį pastutinįjį aukštą, kur mašinų pagalba kvepalai perkeliama į galioninius butelius ir supilstomi į reikiamus mažus buteliukus. Kvepalams naudojami gyvuliai ir žvėreliai. Pasirodo iš Kanados perkami bebrai dėl jų sekrecijos. Čia pat buvo ir kvepalų parduotuvė. Keli keliautojai jų nusipirko, nors kainos ir buvo aukštos.

1982. VI. 10

VANDUOLIŲ IR G-ALANŲ LIKIMAS

Justinianas, išgirdęs tokius Galimiero žodžius, tuojau išakė savo generolui BELISARIUS paruošti 500 laivų, pakrauti 15.000 karių ir 20.000 jūrininkų. Šie laivai buvo saugojami 92 "dromons", t.y. 20 vyrų irkluojamų greitlaivių.

Vanduočių laivynas su 5.000 Kartagos karių buvo Sardinijoje, o pats Galimieras užsiėmė pietuose su maurais. Rugsėjo mėnesį 533 m. Bizantijos marinai išsikėlė Caput Vadia /Ras Kapoudia/ ir traukė 125 mylias į šiaurę link Kartagos. Galimieras juos pasitiko 9 mylias nuo Kartagos, ties Sebhat Sedjoui krantais. Įvykusiame neorganizuotame mūšyje vanduočiai visiškai pralaimėjo... Rugsėjo 15, 533 m., Belisario kariuomenė užima Kartagą... Galimieras pasitraukia į Vakarų, susijungdamas su "Bulla Regia" pajėgomis, atvestomis TZAZO iš Sardinijos. Neturėdamas vilties, Galimieras taip kreipėsi į Tzazo: "Belisarius neturi didelės kariuomenės, bet vanduočiai tapo bailiais..."

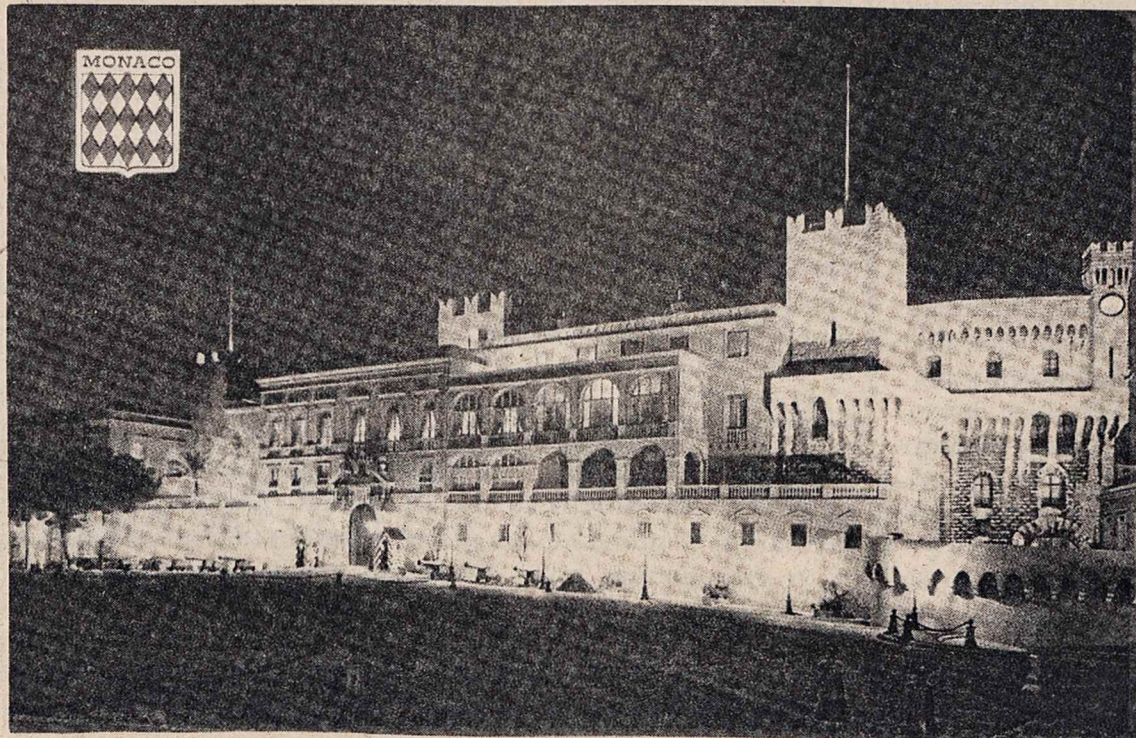
Tuo tarpu Kartagą užėmęs Bizantijos generolas taip kreipėsi į imperinės armijos karininkus ir barbarų elito karius: "Per 50 metų vanduočiai neturėjo nieko kito, kaip tik menkai apginkluotus maurus..."

Viduryje gruodžio mėn. Bizantijos kavalerija puolė antrą vanduočių armiją. Tzazo kariai buvo išblaškyti, jis pats žuvo, ir vanduočių stovyklos sunaikintos. Likučiai buvo priversti bėgti ligi vėlyvos nakties, moterys ir vaikai paimti nelaisvėn. Paimto aukso ir kitų turtų daugybė blizgėjo degalų šviesoje.

Karalius GALIMERAS, apsuptas ištikimų elito karių pabėgo į Papua Kalnus Numidijoje. Apsuptas ir išalkęs, jis pagaliau pasidavė balandžio mėnesį, 534 metais. Jis su kitais belaisviais buvo ištremtas į Bizantiją. Iš ten, po Belisarijaus pergalės parodo, kuriame jį rodė publikai, buvo ištremtas į Galiją. Jo kariai buvo įjungti imperijos kariuomenėn.

Viena vanduočių raitelių dalis sukilo netoli Lesbos, ir bandė pasiekti laiku Afriką, kur Stoutzas ir moterys taip pat buvo sukilę. Tačiau Belisarijaus netikėtas pasirodymas Kartagos uoste sužlugdė visas sukilėlių viltis. Ir taip vanduočiai išnyksta iš istorijos lapų. Čia juk tai būta narsių jūrininkų... / bus daugiau /

Iš čia vykome apžiūrėti istorinio senamiesčio, įsikūrusio atokiau nuo Viduržemio jūros, Alpių kalnų aukštumose. Sustojome gatvių kryžkelėje, prie 3-jų aukštų namo, kur Napoleonas gyveno pirmąsias 100 dienų, valdydamas Prancūziją 1815 m. Netrukus grįžome į viešbutį malonių pajūriu. Kiek pailsėjus, dalis keliautojų liko viešbutyje, o kiti nutarė vykti į istorinį miestelį, dabar žymų kurortą Cannes. Mat, kelionės programoje buvo numatyta pasimaudyti prancūzų Rivieroje, bendroje publikos maudykloje, bet patyrus kad joje menka maudymosi apranga, nuo to atsisakyta. Išvykome į Cannes. Šios kandaise buvusios tik žūklautojų mažos prieplaukos praeitis siekia net 10-tą šimtą metų. Anais laikais čia buvo apsigynimo centras prieš saracenus. Miestelis pradėjo augti čia atvykus vasaroti ir vėliau pasistačius savo namus lordui Branham 1834 m. Jo pavyzdžiu pradėjo sekti ir kiti turtuliai. Miestelis greitai augo į aristokratų vasarvietę žiemos laikui. Anglijos karalius Edvardas VII buvo jo prisiekusiu lankytoju. Šiandieną šioje vasarvietėje daug svečių per ištisus metus. Įvyksta visokių renginių laikui praleisti. Dabar veikia net du Casino namai lošėjams turtuliams. Senoji prieplauka dinga iš akių, miestui prasiplėtus. Dar vienas, kitas senų žuvautojų laivelis čia pasirodęs dingsta, liuksusinių jachtų minioje. Tik prieš kelis metus Cannes liuksusines privačias vilas ir apartamentų namus nupirko arabų ir Irano alyvos turtuliai. Jie noriai dalyvauja Casino lošimuose. Arti vasarvietės yra dvi salelės. Viena iš jų - Šv. Margaritos, yra garsi tuo, kad jos tvirtovėje 1681 m. "žmogus geležinėje kaukėje", buvo pasodintas kalėjimo celėje tų laikų karaliaus įsakymu ir laikomas paslaptįje keliolika metų. Dabar toji celė, stalas su kėde, kurias kalinius naudojo tada, galima matyti parodoje. Tai esąs vienas iš praeities epizodų. Iš observatorijos bokšto matoma neįtikėtina panorama. Kitos salelės kaimelyje randasi Romana vienuolynas. Iš jo bokšto matoma toli ma Rivieros apylinkuma. Žodžiu, čia buvo įdomu pora valandų pasisvečiuoti. Pakeliui į namus užsukome restoraną pietų. Grįžę viešbutin, turėjome truputį laisvalaikio iki naujos išvykos. Tuo metu vieni išsėjos savo kambariuose, kiti vaikštinėjo miesto gatvėmis. Aš su žmona dalį laiko praleidome netoli viešbučio dviejuose parkuose. Vienas jų buvo įdomas, išpuoštas gėlėmis, pora fontanų, dekoratyviniais krūmais. Kitas - daug mažesnis ir visokių gamtos gėrybių daug



Nuotraukoje - Monaco karališkieji rūmai naktį

MONACO KUNIGAİKŠTIJA

yra tik 1,49 kvadratinis kilometras ploto. Monaco/Monako/gyventojai nemoka pajamų mokesčio, nes jie surenkami netiesioginiu būdu iš lošimo casino, specialių pašto ženklų. Kunigaikštija turi bendrą muitų sistemą su Prancūzija.

Kunigaikštiją valdo kunigaikštis - princas ir 12 narių valstybės Taryba, renkama keturiems metams.

algimanto skiltis

SALDU BŪTI OPOZICIJOJE...

Silpnesnioje atvirumo valandoje, širdžiai plačiau ir giliau atsivėrus jauti, kad kažkaip, stebėdamas bendrąjį lietuviškąjį gyvenimą, lyg ir tuoj pat įsirikiuoji į opozicinį sparną. Kodėl? Kaip tik tas klausimas, bent kartkartėmis, ir kelia tokią rezervuotą nuostabą, sąžinės nerimą.

Rodos, augai diciplinuotoje lietuviškoje šeimoje, su gana visokiais lietuviškais papročiais ir tradicijomis, nestigo nei dvasiniai religinių nusiteikimų, o subrendus ir "ant savęs" išėjus, matai, kad kažkaip neišitelpi į bendrąsias taisykles, nustatytas ir nusistovėjusias tautinės drausmės normas, vis blaškaisi, tariesi ieškas kažko naujo, neišvengi tegu ir lengvos ironijos kirmio, šypsaisi kartais net tuo metu, kai, išties, tinka tik susidrausminti ir surimtėti.

O gal tai tėra tik apgailėtina netikusios aplinkos išdava, veikianti išeišvikiškąją vaizduotę ir lengvai pasidundančią pašalies skersvėjams? Bebandydamas ieškoti atsakymų, beveik giliau grimsti ton, gal daugiau popierinė bedugnė, galvodamas ir tikėdamas, kad net ir tokioje plotmėje, bent krisleliu prisidedi prie bendrosios veiklos arimų, kurie ne vienu atveju, asmenine galvosena (gal tai ir menkas autoritetas) žvelgiant, neretai tiesiasi ne moderniais greitkeliais, kiek antrinės reikšmės, dulkėtais keliais. Tiesa, ne iš mados, bet iš įsitikinimo galvoji, kad, nežūrint visų pasitaikančių nesklaidumų, minusių, demokratinė išraiška vis dėlto esanti pati geriausia forma žmogiškoms bendruomenės tvarkytis. Graudu tik darosi tuomet, kai matai, kaip valkiojamas, piknaudojamas tas žodis - demokratija, kuriuo, neretai, žaidžiama, lyg kokių sviedinių aikštėje. Bepigu jums Kanadoje, kur politinė opozicija, netik, kad pilnai pripažinta, bet ir ne taip blogai atlyginama. Lietuvių tarpe, opozicija nėra jau taip džiaugsmingai sutinkama ar priimama. Jei tik šoktelsi į šalį, amtelis kiek kitu balsu ar intonacija, tuoj ir susilauksi įtarimų, keistų žvilgsnių, abejonių. Tuoj pašnibždomis ir bėga, lyg bevieliu telegrafu žinia, gal tas yra agentas, gal kolaborantas, gal dar koks kitoks. Užmirštant, kad jei tokių ekstremistų yra mūsų tarpe, tie bus ir nuolankūs ir neišsišokėliai ir jokių būdu nesiskiria iš kitų tarpo. Kuriam galui užsitraukti įtariamo šešėlio? Asmeniškai, ant nupsavo kailio teko patirti gilių įtarinėjimų, lydimų laiškais vieni ir kiti rėdakaijai, draugiškai perspėjant, nurodant, ar tik tas jūsu bendradarbis nėra koks užsimaskavęs agentas, vilkas ėriuko kailyje. Dėl to, žinoma, niekas niekad nesutrinko, net ir sapnų pasaulis liko maždaug normalumo ribose. Prieš metų eilę teko laisvanoriškai ištotti iš mūsiškės LŽS, palengvinant tuometinei valdžiai išmetimo iš organizacijos procesą, jei prie to būtų priėję ar tokio akto prireikę.

Taip ir lieki, žmogus, organizacijoje. Ne tiek svarbu, ar dėl to į tavo žvelgia kas su nuostaba, gal pašalpa, ar laiko keistuoliu. Kodėl visuomet ir visur reikia žengti kartu su dauguma? Pagaliau, ar tikrai daugumos pusėje visados yra tiesa? Kažkas, visai rimtai yra pasakęs, kad vienybė galima ir įvairume. Reiškia, palikta vietos ir opozicijai, nebūtinai tikint, kad tai vienybės ar bendrojo kelio ardymas. Saldus žodis yra laisvė, kartų nemažiau saldu reikštis ir opozicinėmis mintimis, pasiūlymais, svarstymais. Tai tikrosios laisvės privilegija, pilnatis. Bent jau lietuviai, tikrai turėtų žinoti, kas ateina ir laukia po opozicinių balsų nuslopinimo. Kas to šiandien norėtų?

ATITAI SOMA:

Šioje skiltyje "NL" gegužės 13 d. laidoje VYRAS IŠ PLIENO Epas - pasitaikė klaida. Buvo atspausdinta: "Tai nepadaro viso filmo demokratine juosta ekrane". Turėjo būti dokumentine juosta ekrane. Apgailestaujame. "NL"

mažiau. Vistiek buvo įdomu ir ant suoliukų pasėdėti, pamatyti kaip čia vyksta gyvenimas dienos popietėje. Pavakarėje, sugrįžus, jau saulutei leidžiantis, prie viešbučio atvyko mūsų autobusas ir visiems sulipus į vidų, išdulkėjome vėl naujon vieton, kuri kartais buvo žinoma iš knygų ar spaudos puslapių. Toji vieta - Monako kunigaikštija, mažiausia pasaulyje valstybė, Viduržemio jūros pakrantėje arba Prancūzijos Rivieroje.

/ bus daugiau /

KULTŪRINIS PUSLAPIS



Poezė LIŪNĖ SUTEMA Nuotr. Jono Kuprio

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS 1981 m. LAUREATĖS POETĖS LIŪNĖS SUTEMOS ŽODIS PREMIJOS ĮTEIKIMO ĮSKILMĖSE CLEVELANDE, GEGUŽĖS 22 d.:

"Kai pagalvoju, ką noriu ir turiu jums pasakyti, pamąčiau, jog visa tai bandau pasakyti savo eilėraščiiais.

Taigi, gal užtektų tik trumpo prierašo paraštėje, kad - džiaugiuosi, kai mano žodžiai prakalbina skaitytoją ir suranda jame sau užuovėją - namus. Ir esu dėkinga kiekvienam, kuris manęs neprašo paaiškinti, ką esu parašiusi. To padaryti negaliu. Jeigu galėčiau, tai reikštų, kad galėčiau ir kitaip rašyti, tik nerašiau. O tada būčiau ne - sąžininga skaitytojai, sau, ir svarbiausia - pačiai poezijai.

Poezija nori būti mylima, būtina, tegul ir nedauge - liui, bet ne aiškinama arba paaiškinama.

Tartum Jai reikėtų atsiprašyti, kad Ji yra, arba pasiaiškinti, kodėl Ji tokia.

Nuoširdus ačiū visiems, visiems už išskirtinę savaitgalį mano gyvenime".

Is J. Jankaus premijuotos knygos "PAPARČIO ŽIEDAS"

PAPARČIO ŽIEDAS

Kas dabar toje vietoje, nežinau. Gal tą, į mišką įlindusį žemės liežuvių drebulynas užtraukė, o gal kažin kurio vardo kolūkis kaip kitaip jį apverčia. Kai paskutinį sykį po tėviškę vaikščiojau, toje vietoje senukas ganė dvi karves. Pačioje pamiškėje, kur jau grėbliakočio storumo drebulaitės būriais į lauką veržėsi, dar žymėjo buvusio daržo vagos, o trobavietė buvo išsiipylusi baltais dobiliukais, kuriuos su atsidėjimu rupšnojo senuko karvės. Viduryje, vietoje stovėjusios pluktinės krosnies, dar buvo kauburėlis, bet ir jį jau traukė dobiliukai. Didysis akmuo tebėbuvo toks pats, nors gerokai pasitrunkiusiam po pasaulį, jis nebeatrodė toks didelis, kaip vaikystėje, kada nelengva būdavo ant jo užsiropšti, o šiaip taip užsirangius ir atsitiesus pasaulis atrodė net dvigubai didesnis. Tvo -

Juozas Šilėnas

VEIDU Į ŠIAURĘ

Ištrauka iš ruošiamos spaudai knygos/

II-jo PASAULINIO KARO ATSIMINIMAI

DANGUS PRIEŠ AUDRĄ

44 —

/ tęsinys /

Mus mažom grupėm paskirsto prie įvairių evakuojamų sandėlių. Visi pakrauti daiktai į sunkvežimius siunčiami į artimiausią Gardenau geležinkelio stotį. Likviduojama Špico raštinė. Kartojamas rudenį vartotas metodas: visi popieriai deginami, likučiai ir pelenai Špico priežiūroje suberiami į duobę ir užkasami.

Iš kantonos iškraustomos visos esančios prekės. Prie jų supakavimo dirba Vytautas, Vanagas ir Šlubis. Įvyksta surežisuota nelaimė — sudūžta visa dėžė — dvylika butelių degtinės, o jų tarpe keturios su iš anksto paruoštu vandeniu.

Pats kantonos vedėjas Kupris užkliudė paruoštą dėžę ir ji krito, sudužo. Kaltininkų neieškojo, nes ir pats Varnagė matė. Sveikieji buteliai nukeliavo į barakus ir vakare vyrai be ginčų juos pasidalino.

Visą dieną tarp Išrutės ir Gumbinės verda atkakli artilerijos dvikova. Stambūs rusų lėktuvų junginiai, kelių valandų laikotarpyje, pakartotinai puola užfrontę Išrutės pusėje. Priešlėktuvinė artilerija dirba visu įkarščiu, nenuilstamai šaudo mūsų aerodrome esančius pabūklai. Jų sunkūs dūžiai ir duslūs bombų sprogdimai siaubingai atsimušą į išuštėjusias sandėlių sienas.

Gumbinės pusėje balto šerkšno fone, išsiveržia juodų sukelty gaisrų dūmų debesys ir plečiasi plačiam sukeltam horizonte dideliais, šviesą temdančiais kalnais. Vėjas atneša jų karčiai aitrų kvapą. Artilerijos dvikova nenustojančiai tęsiasi visą dieną. Vakare Gumbinės sektoriuje dar labiau suaktyvėja šaudančių pabūklų ugnis, ir įvairių sprogimų dūžiai, atrodo, didėja ir artėja prie mūsų. Naktis paskesta artėjančio siaubo ženkle, o mes pilnai apsirengę paritę ant plikų žiūžinių, prasnaužiam visą naktį.

Sausio dvidešimt pirmoji. Radijo pranešimu visai jau prie pat Išrutės vartų, priartėjo prie Gumbinės, Darkiemio ir Unguvos. Vokiečiai dar bando gintis Unguvos upės linijoje. Šiaurėje rusai savo dešiniuoju sparnu pasiekė Pragrabės kanalą ir Kuršių mares, artėja prie Labguvos. Rusų priar -

4 psl.

ros nebebuvo nei ženklo, bet šalia akmens tebežymėjo jau seniai užslinkusi duobė. Tada ji man būdavo ligi smakro, o dabar tik bulvių verdamo puodo duobutė.

Iš vaikystės pro užmiršimo miglas dar šiek tiek prisiminiau, kad čia gyveno senukai Pačiaupiai. Atsimenu ir tą rytą, kai atsikėlęs pamačiau tuščią pamiškę, rūks - tančius dūmus ir apie juos besibūriuojančius žmones. Tai aną naktį ligi pamatų ir sudegė Pačiaupių trobelė. Vėliau žmonės šnekėjo, kad Pačiaupienė nieko neprileido arčiau krosnies. Pati nešė vandenį, pylė vis į tą pačią vietą ir su pagaikščiu krapštinėjo tarp nedėgulių. Sako, kad ir rado didelį grumulą auksinių pinigų, sušokusį į vieną krūvą. Paskum juodu pasiėmė karvę ir ją vedini išėjo, nes daugiau nieko nebebuvo likę. Sako, kad pirma nuėjo pas dukterį, o paskum kažin kur kitur. Juodu išėjo, bet šnekos ilgam netilo. Net ir tada, kai karves ganančio senuko paklausiau, ar jis nežino, kur dabar Pačiaupiai, jis net neklausinėjamas išisneko ir vėl nusakė viską, ką seniau girdėdavau, bet daug smulkmenų jau buvo pametęs. Dabar jos atgijo su tokiau pat per nugarą nueinančiu ryškumu, kokį jutau vaikystėje. Abu Pačiaupiai, net ir jų vaikų tapo vėl pažįstami, nors tikrai atsiminti negalėjau nė vieno. Gal net nebuvo nė kaip, nes Pačiaupių vaikai tur - būt jau buvo išsivaikščioję prieš mano atėjimą į pasaulį.

Dabar matyte mačiau, kad Pačiaupienė buvo traški moteriškė, nė vieno liežuviu neapjojama, o Pačiaupis tylus, neaukštas, bet stambus, neišsigąstęs jokio darbo žaliukas. Per tą neišsigandimą net sveikatą prarado. Kai Lapinai statėsi naują namą, jis keldamas rąstą nusismelkė ir nuo to laiko jokių sunkesnių darbų nebegalėjo dirbti. Žiemą dar eidavo linų paplūkti, virvių pavyti, namie pindavo krepšius, o vasarą ėjo skerdžianti. Tam net triūbą pasidarė ir dar tokią, kad, sako, kitos tokios ir per penkias parapijas nebūtum galėjus surasti. Buvo ir garsi, ir balsą turėjo tokį, lyg ausį kas medum teptų.

Juodu turėjo tris vaikus. Motiejus buvo pats vyriausias ir smarkiausias. Kai tik ėmė artėti kariuomenės stojimo metas, išėjo į Ameriką. Tėvai sukrupstė, kiek turėjo pasitaupe, ir išleido į Dievas žino kokį pasaulio galą. Ir pats Motiejus išeiti tai ėjo, bet ar nuėjo, niekas negalėjo pasakyti. Išėjo ir kaip mariose nuskendo. Nei pats jokio žodžio, nei per kitus jokios žinios. Antrajam, Silvestrui, tolimai kelionei nieko nebeliko, tai tas išėjo į Prūsus ir ten uždarbiavo. Tas tai ir parašinėjo ir retkarčiais kokį niekutį atsiųsdavo. Tėvui net kartą atsiuntė baltą kukavinę pykę su sidabrinu dangteliu. Tą sūnaus dovaną senis taip brangino, kad užsidedgavo tik per didžiulias šventes, o kasdien smilkydavo savo paties drožtą iš sugungėjusios klevo šakos. Duktė Marcelė neišėjo niekur, bet tarnavo pas apylinkės ūkininkus, kol gretimose parapijose apsibuvo pas našlį Gintalą. Buvo darbšti, rūpestinga, ir Gintalas jau šnekino, kad už jo tekėtų, bet kur tau rimtas žmogus susišnekės su kvailu jaunu daiku. Pačiam Gintalui į akis tai nieko nesakė, vis kitaip išsiskinėjo, bet kai motina ėmė patarinėti, tai taip tiesiai ir atrėžė: "Nenoriu", sako, "ožiū pasmirdusio senio, kai

tėjimas prie Unguvos ir Mauro Dargainio ežerų graso mums rimtu apsupimu.

Iš Išrutės atvykę vokiečių kariai pasakoja, kad miestas paskendęs gaisruose ir yra nuolatinai rusų artilerijos apšaudomas. Skubiai evakuojami užsilikę civiliai gyventojai, evakuojasi ir kariuomenė. Ir šiandieną, kaip ir vakar, žemę drebina nenutrūkstami artilerijos sviedinių smūgiai.

Dešimt vyrų iš mūsų tarpo paskiria vykti kartu su evakuojamu transportu į Girdavos geležinkelio stotį. Jų tarpe išvyksta ir Vanagas.

Mane ir Albertą paskiria darbams Ginklininko žinion į už paskilometro esančią ūkio sodybą, prie ginklų pakavimo. Kiti visą dieną dirba prie sprogdinimui paruoštų bombų, atkasa jas nuo užversto sniego. Jomis nusėtas visas aerodromo plotas, jomis užminuoti visi aerodromo angariai, dirbtuvės, ligoninė, bunkeriai, barakai, sandėliai ir keliai.

Ginklininko nurodymu, kalame dėžes, į kurias pakuoja - mi įvairūs lengvieji ginklai: šautuvai, lengvieji kulkosvai - džiai, automatai ir pistoletai. Jų pakavimą atlieka du Ginklininko pagalbininkai, jauni vokiečiai. Mums atrodo keistai, kad ginklai išsiunčiami kada jie kiekvienu momentu, čia pat, bus reikalingi.

Į dėžes, tarp įvairių įpakuojamų įrankių, Ginklininkas nepamiršta įdėti ir įvairių ūkiškų gėrybių, kurios, išsivakavus ūkio šeimnininkams, liko jo žinioje. Į vieną atskirą dėžę įpakuojam pulkių obuolių, morkų ir bulvių, o į kitą, tarp šiaudų, įvairios uogienės. Ginklininko žodžiais - tai svarbiausi kareivio ginklai, kurių, esant progai, esą, negalima taip lengvai atsižadėti. Atvykęs sunkvežimis visą tai išgabena į Girdavos geležinkelio stotį.

Tik prieš pora dienų šeimnininkų paliktas ūkis, atrodo, be pakitimų. Kieme budi paliktas sargas, didelis susenęs vilkinis šuo, kuris labai noriai leidžiasi į santykius sumumis, tik su Ginklininku elgiasi kaip su savu. Kieme tarp trobesių slampinėja į kuprą sulinkęs, jau senyvo amžiaus žmogus. Keistos jo akys ir kalba rodė, kad jisai nevisai sveiko proto. Iš Ginklininko sužinom, kad tai lenkas, prievaria atgabentas ir paskirtas ūkio darbams. Pasitraukęs šeimnininkas jį ir palikęs ūkio priežiūrai, kartu su šunim.

Atrodo, kad jo visai neįaudina artėjantis frontas ir jisai niekur iš šios vietos judėti nesirengia. Albertas bando su juo kalbėti lenkiškai, bet jisai kažką sumurma ir nueina prie tvartė stovinčių karvių. Mūsų darbu atrodo visai nesidomi. Paėmęs šakes, jisai meta šiaudus į karvių gardą ir vis murma, piktu žvilgsniu apmesdamas mus, jį stebinčius.

Tvartio kampe už užtvaro gagna žąsys, ant šiaudais pribarstyto kiemo kradakindamos kapstosi vištos. Eidamas pro jas, iš suplysusio švarko kisenės, paberia pora saujų

jaunų galiu rieškučiais semti". "Tokių pat plikų, kaip ir pati", mėgino įkvėpti proto motina, bet Marcelė nuo to dar labiau pasišiaušė: "Žinoma, su tokia pasoga tiesiai į dvarą. Ypač kai Motiejus nenustoja dorelių siųsti".

Tėvų akim ir tas Gintalas nebuvo toks jau jausenės. Jų pačių apskaitymu tebuvo keturiasdešimt žiemų temtės. Juk per jų pačių vestuves jis dar tebuvo vyras vos ančiukams pavarinėti, bet jeigu duktė šiaušiasi, negi mes tę užmes. Jeigu pati nesistengs, turės imti, kas Dievo skirta.

Ir pačiam Pačiaupui neilgai teteško savo kaimo pie - menis rikiuoti. Prikišti jam nė vienas negalėjo nieko. Ir gyvulus prižiūrėjo, kaip savo, ir piemenis neblogiau, ir rytais keltis pagal jo triūbos išraitymus buvo smagu, tik toji alga. Kiekvienam reikėjo ir surtartą grūdą atpilti, ir suderėtą rublį atskaityti, o jeigu kurio atpili me pasi - maišydavo žiupsnis kitas dirsių ar kukalių, reikėdavo ir Pačiaupienės šmaikštaus liežuvio paklausyti. Ne per kitus, bet tiesiai į akis. Į kelintus metus atsitiko taip, kad susirinkę vyrai sutarė verstis be skerdžiaus. Tada jis persisamdė į Rūdynus, į keletą kartų didesnę kaimą, negu mūsų šalis, tiesiai anapus miško. Tenai ir pylos daugiau supilstė, ir rublių daugiau ėbė, net ir šventėms paviržiai buvo sunkesni, tik tas tolimas. Nebegalėjo kiekvieną naktį namo parbėgti, per pokaičius irgi nebegalėjo parkulniuoti daržo ir trobesių apžiūrėti. Net karvutės ir tos pats nebegalėjo išsiganyti. Viskas gulo ant links - tančių Pačiaupienės pečių. O ir naktimis pradėjo viena prisibijoti: atsigula, ir tuoj pradeda visuose kampuose ir net už sienų krebždėti. Iš pradžių tylėjo, ir žadėjo tylėti, bet tas ne jos traškiam būdai. Pasiskundė, kad tik galvą po pagaviu pakišusi tegali užmigti. Pačiaupui to ir užteko. Kad pačiai būtų ramiau miegoti, jis bėgo namo bent du tris kartus per savaitę. Iš karto atrodė sunkoka per dieną paskui bandą nusivaikščiojusiam dar per mišką rasas braukti, ir vyrai, net ir moterys, erzino, kad lyg ir sarmata būtų tokio amžiaus sulaukus nors savaitę be pačios nepakešti, bet su kuo žmogus neapsipranta, apsiprato su tom pajukom ir Pačiaupis.

Tą atmintinę dieną buvo Joninių išvakarės. Pusdieniuose nulijo lietus, nusitrėnkė perkūnas, Galūkaimės didįjį beržą į šipulius suvarė, paskum pragiedrėjo, nors dangaus pakraščiuose vos dar būriavosi debesys ir vis tebedundėjo. Pačiaupis juto, kad tokią naktį pati viena neužmigs, iš baimės sienom lips. Perkūno ji net ir kartu būdama bijojo. Pamačiusi kylantį debesį, langus, duris ir aukštinį apkamšydavo švestom žolelėm ir visą trobą švesta verba pasmilkydavo, kad nelabasis į vidų neišitrenktų, užtat, sužiūrėjęs gyvulus senis net vakarienės nebenorėjo laukti, tik va, ir vėl: mergaitės jau buvo prisirinkusios krūvas gėlių. Visos kibtė įsi - kibo ir nepaleido: "Dėduk, čia palaikyk, dėduk, čia surišk, tik tvirtai, kad vėjas mūsų darbo po kiemus neiš - nešiotų". Kaime buvo net keturi Jonai, ir jos, susibėgusios kaip tik pas ūkininką, kur tą savaitę skerdžiai išpuolė valgyti, pyne vainikus Jonų duris papuošti. Kaip tu žmogus, tokiom jaunom atsisakysi. Kol jos supynė ir vainikais apsitavalojusios, viena kitą patildydamos, iš kiemo išgūrėjo, jau buvo gal ir netoli vidurnakčio. Naktis buvo tamsi. Už miško švysčiojo žaibai. Kaip tik į tą pusę, kur buvo Pačiaupio namai.

/bus daugiau/

kiečių. Nuo stogo skliauto nusileidžia pora balandžių ir jie kartu su vištomis lesa pabertus grūdus.

Lenkas kaž kam tai pamoja ranka ir nueina į savo palėpę tvario gale. Jį nuseka šuo. Ginklininkas juokiasi iš jo keistų manierų ir rodo pirštu į galvą, kad jam nevisai tvarkoje. Gal dėl to jis ir nesijaudina dėl artėjančio fronto, gal dėl to jį ir paliko ūkio šeimnininkai, nenorėdami pasilmti kartu su savim?...

Grįžtant mums iš darbo visai netikėtai, plyname lauke, mus užklumpa rusų lėktuvai, kuris išniręs iš po debesų, gal tik poros šimtų metrų aukštyje, puola mus ir paleidžia kulkosvaidžio seriją, kuri tik per dvidešimt metrų nuo mūsų dešinėje nuakėjo sniego pusnynu.

Mudu su Albertu metamės į pasitaikiusio griovelio uždaną, paskedami iki juostos sniego pusnyje. Lėktuvai taip netikėtai pasirodė, taip netikėtai pradingo žemų debesų tirštume. Džiaugiamės išvengę netikėtos nelaimės.

Šiaurėje vakaro sutema skesta šturpiame žemės virpėjime. Fronto katilas konkuliuojančiai verda artėjančios nakties tamsioje. Į aerodromą atvyko sprogdintojų komanda, kuri paruošia sprogdinimui bombas. Visa kontrolė jų žinioje. Iš virtuvės išmontuojami katilai ir išvežami į geležinkelio stotį. Išgabena ir sandėliuose buvusias maisto atsargas. Mums išduoda sausą maisto davinį trimis dienoms. Slapčioms apsirūpinam duonos atsarga. Su Varnagės žinia atidengiam šalia barako esantį bulvių kapčių, prisinešam jų ir verdam, norėdami sutaupyti gautojo maisto davinį.

Sausio dvidešimt ketvirtoji. Per naktį trukusi artilerijos kanonada ir įkyriai puolančių blakių antpuoliai neleidžia sumerkti akių. Blakės, matyt jausdamos mūsų greitą išvykimą mus atakuoja, krisdamos nuo lubų. Neturime priemonių nuo jų apsiginti, jų randasi net mūsų milinėse.

Nors ir skubiai traukiamės, bet nuo darbų nepaleidžiame iki paskutinės valandos. Mudu su Albertu ir vėl paskyrė pas Ginklininką. Vykstame ir galvojame, kągi mes tenai turėtumėm dirbti, juk praėjusią dieną viską ten supakavome ir išvežė, rodos nieko nebeliko. Brėdam tiesiai per laukus, prisilaikydami krūmokšniais apaugusios lauko linijos. Vakarykščios pamokos pamokyti, budriai sekame debesuotą dangaus prošvaistes, kad ir vėl mūsų netikėtai neužpultų rusų lėktuvai.

Stora, suledėjusi sniego pluta lūžta po mūsų kojom, šaltas lygumų vėjas galanda apšarmojučius veidus. Iš pokrūmokšnių išgąstingai pakyla išbaidytų kurapkų pulkelis. Netoli lėkusios, jos vėl nusileidžia prie sniego sunesto vėpų tynų. Jos įdomiai drąsios ir nebailios, nebijo žemę drebinančių smūgių, o nusigando mūsų žingsnių. Mums nuotulus, jos vėl pakyla ir grįžta į krūmokšnių užuovėją.

Kas joms — kai čia ims kristi sunkūs švino sviediniai, jos pakils, palauks, ir vėl sugrįž ieškoti užuovėjos /b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

/IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE/

MINI RADIO IR TELEVIZIJOS DIENAS

Vilniuje Akademiniame Dramos Teatre buvo surengtas Radijo Dienos minėjimas.

1957 m. balandžio 30 d. iš Vilniaus pirmą kartą išie-bė televizijos ekranai, taigi sueina 25 metai.

DAR VIS TRŪKSTA PAŠARŲ

Ignalinos apylinkės gyventojai negauna nusipirkti kombinuotųjų pašarų už paruoštą pieną ir kiaules. Niekas negalėjo duoti jokio užtikrinimo, kad kada jų atgabentų. Nukentė gyvulių penėjimas, su ūkiu sudarytas sutartis sunku išpildyti.

SVEČIAVOSI ČEKŲ VERTĖJAI

Kaune lankėsi čekų vertėjai J. Kabyček ir L. Dvoržak. Pirmasis yra žymus lietuvių poezijos vertėjas į čekų kalbą. Svečiai aplankė Literatūros ir M. K. Čiurlionio muziejus, susitiko su rašytojais.

Rašytojų Sąjungoje buvo tariamasi apie tolimesnę čekų ir lietuvių literatūrinių ryšių vystymą.

IŠSKIRTINAS AKTORĖS VAKARAS

Meno Darbuotojų Rūmuose, Vilniuje aktorė Irena Leonavičiūtė patiekė kūrybinį vakarą. I-oje dalyje ji skaitė Maironio, J. Baltrušaičio, V. Mačernio, J. Degutės, M. Martinaičio poeziją. Įspūdingai nuskambėjo Vaižganto "Dėdės ir Dėdienės" epizodas.

Antroje programos dalyje aktorė supažindino su Jean Cocteau vieno asmens teatrine pjesė "Abejingas gražuolis".

Teatrologė I. Aleksaitė supažindino klausytojus su aktorės Irenos Leonavičiūtės kūrybiniais atsitikimais.

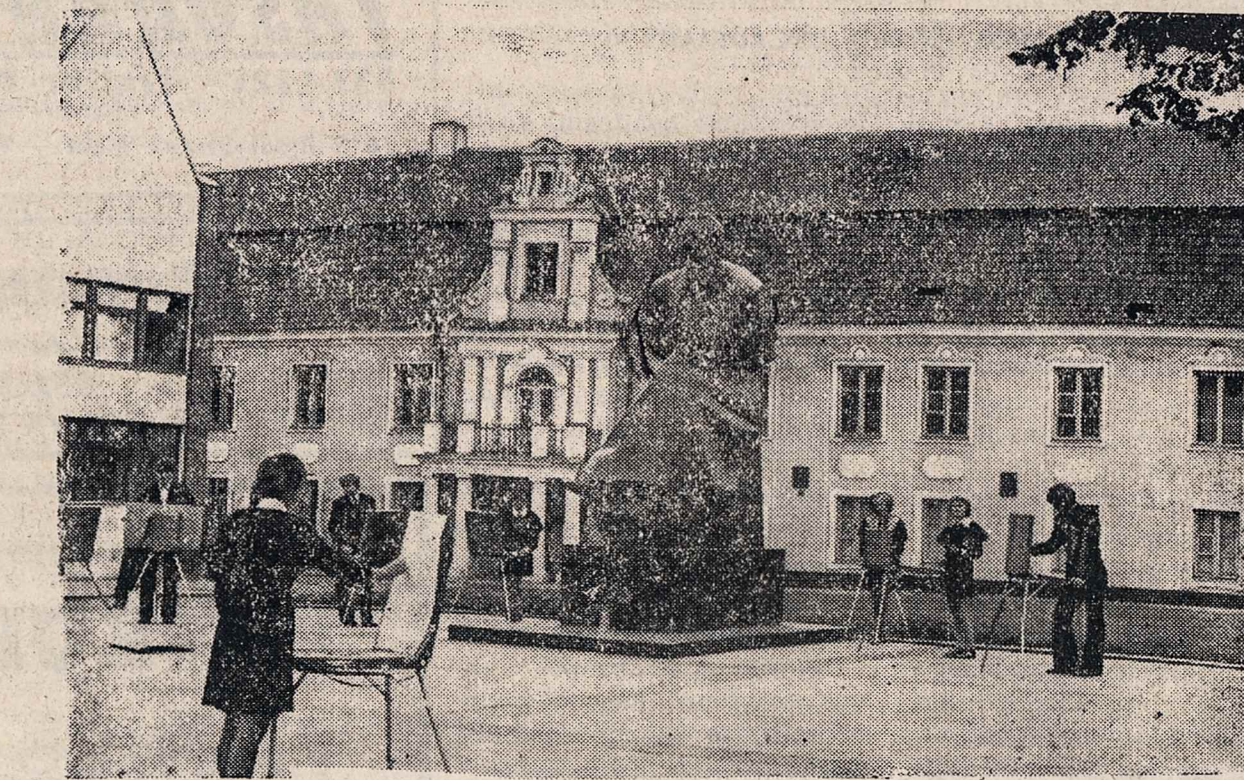
PENSININKAMS ŽINOTINA

Centrinis Valstybinis Archyvas Vilniuje, Mindaugo gatvėje saugo duomenis savo archyve apie darbininkų ir tarnautojų išdirbtą laiką nepriklausomoje Lietuvoje.

Kai reikia gauti senatvės pensiją ir žmogus neturi reikiamo darbo stažo prie rusų santvarkos, archyvas išduoda tuos saugomus dokumentus. O gal kam tie dokumentai ir nenaudingi... Ką tada?

KODĖL TAIP KRINTA GYVULIAI?

Iš Kėdainių rajono kolūkio raštu skundžiamasi vietinėje spaudoje, silosuose laikomus pašarus skleidžia nepaprastai bjaurų kvapą ir niekas dėl to nesirūpina, kaip nesirūpina ir penimų gyvulių patalpomis. Kiaulių tvarte drėgna, varva ir nuo lubų ir nuo sienų.



Pernai krito 57 veršeliai ir 452 įvairaus dydžio kiaulės. Nekrito tik tie, kurie turi rūpintis ūkio sąlygų pagerinimais ir gyvuliams, na ir žmonėms.

AR UŽTENKA TIK SAŽININGO KONTROLIERIAUS?

Praeitų metų pabaigoje Alekniškių bendruomenėje lankėsi liaudies kontrolieriai. Susidomėjimas dar labiau sustiprėjo, kai pamatė, trąšų krūvas supiltas į klojimus, kurių stogai kiauri, sienos sklylėtos, durys neužrakintos. Pačios trąšų rūšys sumaišytos, o buhalterijos darbuotojai nei agronomai net negalėjo pasakyti, kiek tų trąšų ūkyje randasi.

DAUG BROKO STATYBOJE

Neaišku, ar dauguma statybinio broko papuola į kaimus, o miestiečiai, ypač "broliškieji mokytojai" gauna pirmos eilės medžiagas, bet Joniškioje nauji namai pasižymi gausiais brokais. Kaip rašo, namai būtų patogūs, bet rūšių blokai sudėti kreivai, tarp blokų vėpso plyšiai, nes netinkamai užtinkuoti.

Tokie gatavų dalių surenkami namai turi ir vandeniu nutekėti nuo stogų vamzdžius. Tačiau kitų vietovių gaunamos dalys tų vamzdžių neburi ir vanduo patenka į rūsius.

Kambariuose irgi dažnai vėdinimo grotelės taip sudėtos, kad vieny negalima atidaryti, kitų - uždaryti.

VIENA GERIAUSIŲ KNYGŲ APIE ŽEMAITĘ

"Pergalėje" nr. 1 rašoma, kad viena geriausių 1981 m. pasirodžiusių knygų esanti Bitės Vilimaitės "Vasaros paveikslėliai". Joje randasi 28 pasakojimai. Idomiau si apie rašytoją Žemaitę, naudojant autentišką dokumentinę medžiagą.

KAUNE MAIRONIO PAMINKLAS PRIEŠAIS LITERATŲ - ROS MUZIEJŲ. Jaunieji dailininkai pašybos pamokos metu pasirinko šį vaizdą pratybmoms.

Šiemet sueina 50 metų nuo didžiojo dainiaus mirties.

KAUNO STEIGIAMASIS SEIMAS

1920 m. GEGUŽĖS 15 d., Kaune susirinko STEIGIAMASIS SEIMAS, nustatęs jaunutės Lietuvos Respublikos pagrindus ir priėmęs labai svarbų ŽEMĖS REFORMOS ĮSTATYMĄ. Buvo priimta ir paskelbta LIETUVOS KONSTITUCIJA ir visa eilė svarbių įstatymų. 1922 m. buvo įvesta SAVA LITO VALIUTA.

1922. II. 16 atidarytas LIETUVOS UNIVERSITETAS. Kaune posėdžiavo visi Lietuvos seimai.

1926 m. Kaunas tapo Lietuvos bažnytinės provincijos centru ir arkivyskupo būstine.

/Iš B. Kviklys "Mūsų Lietuva"/

FATALIŠKAS PRŪSŲ LIKIMAS

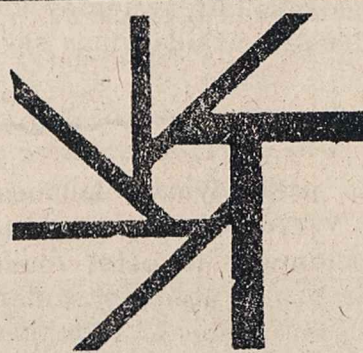
J. Valiūnas

Gausinga ir narsi prūsų tauta buvo užkariauta vokiečių kryžiuočių, kaip kalavijuočių buvo užkariauti kuršiai, letgaliai ir estai. Tautų užkariavimas, įvykdytas 13-me amžiuje, nereikšė jo genocidinio išnaikinimo, ką parodė estų ir susiformavusi latvių tautos. Būtų išlikę ir prūsų giminė, jei ne garsus 1260 m. Durbės mūšis. Jis pasižymėjo kariaujančių skaitlin-gumu, — po apie 3000 kiekvienoje pusėje, vadinasi, tiek buvo žemaičių ir tiek vokiečių (kryžiuočių ir kalavijuočių) ir jų sąjungininkų, kurių tarpe buvo ne tik kuršiai, bet taipgi prūsų giminės.

Z. Raulinaitis knygoje "Durbės mūšis" rašoma, kad tame "mūšyje žemaičiams ji laimėjus smarkiai nukentėjo sem-bai, pomedėnai, varmiai, natangai ir kiti jame dalyvavusieji (vokiečių pusėje: J. V.) prūsai". Todėl tenka daryti išvadą, kad nors prūsai ir buvo kryžiuočių užkariauti, bet jie nebuvo išnaikinti ir jie būtų išlikę, jei ne Durbės mūšis. Minėtoje knygoje Raulinaitis pažymi Durbės mūšio pralaimėjimo padarinius vokiečių Ordinui. Prūsai pamatė, kad kryžiuočiai nėra nenugalimi, ir neužilgo po to mūšio prasidėjo masinis prūsų sukilimas, trukęs 14 metų (iki 1274 m.). Nelemtu sutapimu, prasidėjus tam lemiamam prūsų sukilimui, neužilgo įvyko Mindaugo tragiška mirtis 1263 m. Sekančiam dešimtmetyje nebeliko tvirtos, Lietuvą vienijančios rankos, taipgi neatsirado to-

kiro masto kario ir diplomato, koku buvo Mindaugas. Gal tas prūsų sukilimas, jei dar būtų gyvenęs Mindaugas ir jei prūsų sukilėliai būtų sulaukę iš jo karinės pagalbos, gal jie su lietuvių karių talkininkų pagalba ir būtų laimėję tą sukilimą?

Prūsų sukilimas buvo savotiškas "va bank" prieš techniška ginkluotus tobuliau ir geriau paruoštus Ordino karius. Juk po Durbės Mūšio buvo tuoju sukilę ir kuršiai, žiemgaliai, estai. Žiemgaliai, anot Raulinaičio, buvo nukariauti tik po 30 metų (1290 m.), bet šios tautos, kad ir pakartotinai nukariautos (atsėit, numalšintos), nebuvo išnaikintos. Deja, su prūsais įvyko kitaip: nesulaukę iš Lietuvos pagalbos, kur ne liko pastovios valdžios po Mindaugo nužudymo, — ir dar be to, prūsų gentims nevisu 100% sutartinai veikiant įvyko baisinga mūsų giminių-čių-prūsų tragedija. Jie buvo popiežiaus skatinamų pakartotinų pagelbinių naujų karių iš Vakarų Europos iššaudyti, neatsižvelgiant nė į amžių, nei į lytį. Kokia baisi demė anuometiniams krikščionyb-



Tony's Photo Studio

Portraits Portraits
Marriage Weddings
Passport Passport
2540 SHERBROOKE E.
Suite 1, MONTREAL, P.Q.
H2K 1E9 Tel: 525-8971
TONY LAURINAITIS

CFMB

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENI NUO 11.30 IKI 12 VAL. NAKTIES

Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA



ŽVEJŲ NUOTYKIAI

Vienas "prisiekęs" meškeriotojas pritrūko masalų ir pradėjo dairytis aplinkui, už ko čia nutvėrus, nes toje vietoje labai kibo žuvis.

Staiga netoliese pamatė gyvatę, apžiojusią žiogelį. Jis stvėrė gyvatei už galvos, ištraukė iš jos nasrų žiogelį ir piktai gyvatei supylė į gerkle degtinės iš buteliuko. Gyvatė paleista pradingo žolėse.

Po kiek laiko meškeriotojas pajuto, kad kažkas trukčioja už kelių kiškos. Pažiūrėjęs žemyn, pamatė tą pačią gyvatę, apžiojusią kitą žiogelį...

o o o

DUETAS

Jaunas berniukas savo kambaryje praktikavosi smuiku mokytojo jam užduotus gabalus. Kitame kambaryje jo tėvas mėgino skaityti laikraštį, atsigulęs ant sofos. Tame pačiame kambaryje gulėjo ir jo mylimas šuo.

Kada tik sūnus pradėdavo ką nors groti, šuo pradėdavo kaukti — lyg pritardamas smuikininkui. Tėvas ilgą laiką tarp kentė šią muzikos kombinaciją. Galų gale garsiai sušuko: "Sūnau, ar tu negali pagroti ką kitą, ko šuo nemoka?"

Parinko V.K.

KARYS VISADA PASIRUOŠĘS

Baigęs atostogas, dar šiek tiek girtokas, Australijos armijos seržantas grįžo į savo dalinį — sėdėjo traukinį.

Važiodamas jis visiems pasakojo apie savo dalinį, kuris esąs taip jo išmankštintas, kad pats vienas susidorojau su visa, kad ir Romelio, armija.

Šalia jo tylus sėdėjo to paties dalinio kapelionas, kuris norėjo susikaupti ir paskaityti laikraštį. Pagaliau jis pavargę nuo tų triukšmingų seržanto gyrimų ir pakėlęs galvą, pasakė:

— Žinai, seržante, kad aš pažįstu tavo dalinį. Jis nepajėgtų kovoti nė su blusa.

Seržantas iš pradžių lyg ir apstulbo dėl tokio iššūkio, bet greit susitvardė ir, žiūrėdamas kapelionui tiesiai į akis, šūktelėjo:

— Prašau tik paduoti čia blusą!

bės skelbėjams, kuomet desperatiškoje kovoje nugalėtos prūsų giminės liko visiškai nušiuotos nuo žemės paviršiaus. Tos žemės, kurioje jų tėvai ir protėviai daugelį šimtmečių ramiai gyveno. Vadinasi, "artimo meilės" pasekėjai — krikščionys — negailestingai išžudė kadaise gausingus ir taikius Perkūno tikybos pasekėjus. Lyg kokį tragiškai žuvusios tautos epilogą, V. Alantas savo apysakose mėgina prikelsti iš mirusių paskutinį prusą ir jo vaizduojamą pasitraukimą iš Prūsijos, persikeliant gyventi į Lietuvą.

Veltui liesime gaudžias ašaras dėl tų iššudytų, tatenbeegzistuojančių mūsų giminių-čių-prūsų tragedija. Jie buvo popiežiaus skatinamų pakartotinų pagelbinių naujų karių iš Vakarų Europos iššaudyti, neatsižvelgiant nė į amžių, nei į lytį. Kokia baisi demė anuometiniams krikščionyb-

lį priaugancio atžalyno, — gal dėl didesnių atstumų ar pa-brangusio benzino, ar dėl laiko stokos. Kažin, ar nėra įmanoma organizuoti lituanistinį mokslą neakivaizdinio būdu, jį finansuojant mūsų Fondams?

Durbės mūšyje, kurį laimėjo žemaičiai, daug kraujo pralietą žemaičių ir lietuvių giminių-čių (kuršių, žemgalių ir prūsų), bet praėjus 600 su virš metų be jokio kraujo praliejimo, taigi be mūšio netenkame kaskart vis didėjančios dalies ne tik prieš Pirmą ar Antrą Pas. Karą mūsų ateivių, bet ir po Antrą Pas. Karo ateivių atžalyno. Todėl be-reikalo bandytumėm didžiulius didelių skaičių lietuvių kilmės, kurie kaskart, ypač per mišrias vedybas, vis labiau atitolsta nuo tautos kaimieno. Nei entuziazmo, nei net paprasto džiaugsmo nesukelia manyje žinia, kad JAV-se per paskutinį surašymą užsiregistravo lietuviais vos 832.000 ("Draugas" nr. 103-V. 14. 1982).

SIMANAS DAUKANTAS APIE AŽUOLUS

Tarp medžių ažuolas buvo dievams pašvęstas, su kurio vyčia /šakele/ nė vieno žmogaus negalėjo tvoti nė jokio kaltininko ant jo šakos karti. Patsai tik tai kunigas tegalėjo ažuolus kirsti kirviu dėl kūrinimo šventos ugnies. Dėl to gi neseniai dar galėjo regėti tokius didelius ažuolus Žemaičiuose ir Lietuvoje, kurie rodė patapą atmenantys.

/Iš "Darbai Senųjų Lietuvių ir Žemaičių"/.

MASKOLIŲ DARBAI KRAŽIUOSE

"Aštuntoje adygoje iš ryto atėjo kazokai. Palei valsčiaus kanceliariją sutiko juos policijantas, šaukdamas, kad skubintų gelbėti gubernatorių. Kazakai puolė ant šventoriaus, badydami žmones pikėmis, kapodami šoblėmis /kardais/ ir nagaikomis; viename aki mirksnyje šventorius buvo užklotas negyvais ir sužeistais; nė vienas šmotelis žemės neliko krauju neaplietas. Tuos, kurie bėgo į miestelį pasislėpti, kazakai vadydami kajojo šoblėmis ir badė pikėmis. Daugelį prisivijo prie upės Kražentos, į kurią vargšai puolė, norėdami nuo kazokų išsigelbėti, bet ir tenai smertis jų laukė. Gili Kražanta neseniai dar buvo užšalusi, plonas dar ledas lūžo ir kone visi tenai nusken-do.

/Iš "Maskolių darbai Kražiuose"/

**JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI — MŪSŲ**

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLICS ANONYMUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Donaldui D.: 661-1733.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

14 %	už 90 dienu term. ind.
14 1/2 %	už 6 mėn. term. ind.
15 %	už 1 metų term. ind.
13 %	už 3 metų term. ind.
14 %	už pensijų planą
14 %	už namų planą
13 %	už specialias taup. sask.
11 %	už taupymo sask.
6 %	už čekių sask.

IMA:

už asm. paskolas nuo 19 %
už mortgicijus nuo 18 1/4 %

AKTYVAI virš 30 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 532-3414

AKTYVAI — virš 19 milijonų

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais uždaryta	
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmadieniais	9.30-1

MOKA UŽ:

90 dienu termin. indėlius	14 %
180-185 d. termin. ind.	14 1/2 %
termin. indėlius 1 metų	15 %
termin. indėlius 3 metų	13 %
pensijų s-tą	14 %
spec. taup. s-tą	13 %
taupomųjų s-tą	11 %
depozitų-čekių s-tą	6 %
DUODA PASKOLAS:	
asmenines nuo	19 %
mortgicijus nuo	18 1/4 %

ANAPILYJE skyrus veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki \$100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybės pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Paroduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

ATNAUJINAMA VYTAUTO DIDŽIOJO MENĖ

Lietuvių Namų Vytauto Didžiojo Menė pertvarkoma ir atremontuojama. Darbus prižiūri Statybos-Remonto Komisijos nariai — O. Delkus, B. Jackus ir dr. E. Birgolas.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS CHORAS

išvyko į Rochester, N.Y. dalyvauti koncerte, kuris rengiamas paminėti 800 m. nuo Šv. Pranciškaus gimimo

ANAPILIO MOTERŲ BŪRELIS

renka dėvėtus vaikų drabužius. Juos galima perduoti ir Katalikių Moterų Džos skyriui.

JŪRŲ SKAUTŲ SUKAKTIS

ROMUVOS stovykloje numatoma atšvęsti Jūrų Skautų 60 metų sukaktį RUGPIŪ — ČIO 14-15 d.d.

GERAI PAVYKO PAVEIKSLŲ IR KERAMIKOS PARODOS

Anapilio Parodų Salėje gerai pavyko Algimanto ZUBRICKO iš St. Catharines ir Gražinos BALSĖNĖS tapybos ir keramikos parodos.

Parodą surengė Anapilio Moterų Būrelis. Paroda buvo labai gausiai lankoma ir nemaža darbų nupirktą.

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS vyks BIRŽELIO 14 d., 8 v.v. St. Paul Cathedral/Jarvis-Bloor/.

KUN. DILYS PASILIEKA KLEBONO PAREIGOMS

Lietuvių Evangelikų Liuteronų Išganytojo Parapijoje. Su reikalais kreiptis: 18 Lynd Ave., Toronto, M6R-1T7, tel: 588-1130.

PASIRAŠYTA SUTARTIS DĖL PENSININKŲ NAMŲ STATYBOS

Š.m. gegužės 28 d. LN Pensininkų Namų statybai skirta paskola patvirtinta. Paskolą duoda Confederation Life bendrovė su kuria pasirašyta sutartis. Namų statyba bus netrukus pradėta.

Tuoju reikalingas statybose patyrimą turintis prižiūrėtojas, kuris taip pat galėtų tvarkyti ir vesti statybos sąskaitybą. Darbas apmokamas. Rašyti Toronto Pensininkų Klubo Valdybai 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6 arba kreiptis telefonu 242-4543, H. Adomonis. Klubo Valdyba

st.catharines

ST. CATHARINES, Ont. Įvykusiame TAUTYBIŲ FESTIVALIJE, kuris pasibaigė birželio mėn. 6 d., vy-

toronto

A. LUKOŠIUS

VASAROS IŠKYLŲ BELAUKIANT

Jau bent keli metai iš eilės kaip Toronto Lietuvių Namai surengia dviejų savaitių vasaros stovyklas suaugusiems žmonėms su šeimoms. Verta pastebėti, kad šitokio pobūdžio stovyklų prieš tai neteko girdėti, bent mūsų lietuvių tarpe.

Tai naujas, įdomus ir dėmesio vertas užmojis. Daug girdime apie įvairias stovyklas jaunimui, tačiau neperdaug ar vėik nieko apie vyresnio amžiaus asmenis. Šis sumanymas čia kilo prieš keletą metų. Viską apsvarsčius ir ypač turint tokias puikias, lengvai visiems pasiekiamas ir prieinamas savas lietuviškas stovyklavietes.

Tiesa, kad daugiau pasitvirtintieji mūsų tautiečiai turi ir nuosavų vasarviečių ir mielių, ypač vasaromis, į jas keliauja. Daugumoje jos skoningai, kruopščiai įrengtos. Vos tik progos sulaukę, skuba į tenai, dargi savo kaimynus, pažįstamus, gerus prietelius, nusiviliodami. Visai tai gera, gražu, naudinga ir reikalinga, ir mes nesakome kad to nereikia. Tačiau, kaip sakoma, "dar tik viena medalių pusė". Turintieji savo nuosavybę gamtoje, saviame jau daug retesni svečiai mūsų bendruos lietuviškuose vasaros susibūrimuose, įvairių organizacijų rengiamose gegužinėse, šiaip išvažiavimuose į gamtą, o dar rečiau stovyklose. Turi jie ir daug tiesos sakdami kad vasaros teikiamais malonumais jie ir taip pilnai pasinaudoja.

O visgi tačiau, palyginus, tik mažesnioji dalis mūsų tokių galimybes turi. Gi pati didžioji dauguma, gal vengdama didesnio darbo, rūpesčio, arba ir dėl išlaidų aparat savo gyvenamosios "gūžtos" mieste, nieko jiems priklausiančio gamtoje nebeturi. Suprantama ir tai — nevisiems tų gražių vietų gamtoje ir dar prie puikių ežerų beužtenka.

Aukščiau paminėtos suaugusių asmenų stovyklos tikslas kaip tik ir yra duoti progos ir visiems kitiems, besidomintiems gamta, joje pabūvoti, laisviau atsikvėpti, kūno ir sielos varžtams leisti nuo kasdieninio įtempimo atsipalaiduoti. Tik pagalvokime. Koks būtų tas mūsų bendravimas su kitais žmonėmis, jis mums visiems pats geriausias vaistas sielos ir kūno žaidžoms gydyti. Niekas žmogaus taip neslėgia, kaip vienatvė, užsidarymas savy-

ko pasirodymai, kuriuose dalyvavo apie 60 tautybių.

Lietuviai ir estai buvo bendromis jėgomis atidarę OPEN HOUSE Multicultural Centre. Lietuviais atstovavo šauni mergina Rasa ZUBRICKAITĖ, "Miss Lithuanian Community" šventės atidaryme, parade ir Festivalio metu.

PROGĄ SUSIPAŽINTI SU MAISTO ŠALTINIAIS

suteikia daugelis Ontario ūkininkų miestų mokiniams. Dažnas jų turi pirmą progą pamatyti, kad pieną gamina ne elektroninės mašinos...

je, vengimas bendrauti su kitais. Užsidarymas veda į blogą, mus žudantį įprotį — savanaudiškumą, mūsų dvasios menkystę. Gamta gi mums visiems be galo daug ko turi parodyti, tik mums reikia stengtis ją suprasti, tinkamai joje elgtis, jos nežaloti. Gamtos meilė — didžiausioji ir reikšmingiausioji šioje žemėje. Mes — lietuviai nuo pat prigities labai artimai ir neatskiriama su ja suaugę, susirišę, gyvybėms palaikyti jos sultimis maitinamės.

Neapgaukinėjime patys savyes, sakdami: ką gi aš tenai veiksiu, ka ta gamta man duos? Šios vasaros TL Namų šeimų stovykla prasidės liepos mėn. 24 d. ir tęsis dvi savaites iki rugpjūčio 7 d. Ji bus N. Wasagoje, Tėvų Pranciškonų vasarvietėje, kurią lengvai galima pasiekti autobusu. Maistą joje gamins prityrusi šeimninė Greičiūnienė su savo pagelbininkėmis. Išbuvus vieną savaitę, tai yra sekmadienį rugpjūčio 1 d. ilgo savaitgalio proga tenai dar pirmą kartą įvyks plačiąjai lietuvių visuomenei skirtoji dr. K. Bobelio paskaita, o po jos solistės iš JAV Krištolaitės-Daugėlienės koncertas, savo jomoru mus linksmins humoristas Vitalis Žukauskas. Stovyklauti pasižadėjo ir Sibiro kankinys J. Kreivėnas. Chicaga jau pranešė kad ilgo savaitgalio proga iš ten atvyksta lietuvių pilnas autobusas.

Šeštadienį, liepos 31 d. Toronte įvyks Varpininkų L. V. Liaudininkų Sąjungos atstovų suvažiavimas, kur jie turės įvairius savo organizacijos pasitarimus, o sekmadienį jie atvažiuoja stovyklon, kur programa bus skirta plačiai visuomenei.

Stovyklaujančių patogumui kas panorės pats sau gamintis kepsnius (barbekiu) užsakytas ir bus įrengtas lauke specialus pečius.

Tikri gamtos mylėtojai štai ką sako? "Visai nesvarbu kad bebūnant gamtoje užklupo audros, sušlapau kaip šunelis ir net virpėjau — nesigailiu niekada kad jona pakliuvau. Kažkokia magiškoji jėga traukia, vilioja, tiesiog šaukia mane gamton. Kodėl taip yra — nežinau ir neturiu žodžių tam paaiškinti".

Dėl informacijų rašykite ar skambinkite Lietuvių Namai 1573 Bloor Street West, Tel: 532-3311 arba vakarais — V. Kulnys — 769-1268.

APDRAUDA

INSURANCE

* Namų — Gyvybės
* Automobilų
* Komercinių

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Dresher-Barauskas INSURANCE AGENCY LTD.

Visų rūšių drauda • VALTERIS DREŠERIS

233-3334 — 231-2661 — 231-6228
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

1982 metais numatytos EKSKURSIJOS VILNIUS IR KITI EUROPOS MIESTAI

GEGUŽĖS 26	RUGPJŪČIO 11
BIRŽELIO 16	RUGSĖJO 1
LIEPOS 8	RUGSĖJO 29
LIEPOS 22	

Galima važiuoti vienai arba dviem savaitėm grupėje, arba pavieniui.

Smulkesnių žinių teirautis žemiau nurodytu adresu ir telefonu.

V. Bačėnas

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531



Simon's Travel

KVIEČIAME KELIAUTI
KARTU 1982

10 DIENŲ LIETUVOJE

GEGUŽĖS 10 — GEGUŽĖS 24

13 DIENŲ SU GIMINĖM!

GEGUŽĖS 20 — BIRŽELIO 3	LIEPOS 15 — 29
GEGUŽĖS 27 — BIRŽELIO 10	RUGPJŪČIO 12 — 26
LIEPOS 8 — 22	RUGSĖJO 2 — 16

VILNIUS — LENINGRADAS BIRŽELIO 17 — LIEPOS 1

SAVAITEI ! LIETUVA

RUGSĖJO 9 — 16 RUGSĖJO 30 — SPALIO 7

Visas grupes lydi savininkai arba patyre palydovai. Sutvarkome iškvietus vizitui į Lietuvą ir iš Lietuvos. Nuperkame Lietuvoje gimimams kooperatinius butus, automobilius bei kitus pagėdaujamus daiktus. Sąžiningai tarpininkaujame tvarkant palikimus gimimams Lietuvoje

SMULKESNIŲ ŽINIŲ TEIRAUKITES:

TORONTO TEL: (416) 537-3060 arba 532-8772

MONTREAL : (514) 669-8834 — L. Stankevičius

CHICAGO: (312) 496-8406 — V. Ramonis

LOS ANGELES — (213) 660-6600 — J. Petronis

— (213) 664-0791 — namų;

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6P 1X2 Canada

TELEX: 06-986766 STOR

ŠIUO ADRESU SAŽINGAI PATARNAUJAMA JAU 22 META! Kelionių biuro savininkai — AUDRONĖ ir VYTAS GIMINKEVIČIAI. (Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Nuotr: Ontario Ministry of Agriculture and Food



NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

JEIGU GERI IR GALI GERTI — TAVO REIKALAS

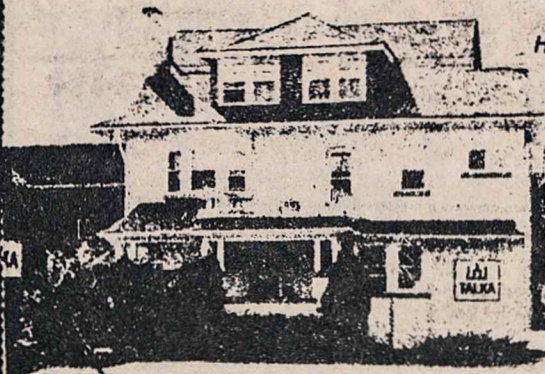
JEIGU NOTI NUSTOTI — MŪSŲ.

ATEIK ! LIETUVIŲ A A (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENA TREČIADIENĮ 119 MIMICO AVE. (Royal York Rd. ir Mimico Ave. kampas) TORONTE, 7.30 v.v.

SKAMBINKIT Tel.: 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— išikūrus nuosavuose namuose —



HAMILTONO LIETUVIŲ

KREDITO

KOOPERATYVAS

TALKA

830 Main St. East
L8M 1L6
Tel: 544-7125

kviečia visus lietuvius pasinaudoti teikiama paslauga

MOKAME UŽ:
depozitą (P.C.A.) 6%
santauką 12%
term. depoz. 1 m. 14%
term. depoz. 3 m. 13%
reg. pensijų fondo 14%
90 dienų depozitą 14%
14%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 18%
asmeninės paskolas 20%

Ne mokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.
Nemokamas pilnas žemių pataravimas.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais—ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val.
penktadieniais nuo 10 iki 7 val. šeštadieniais nuo 9 iki 12 val.
Liepos—rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

BRUESELYJE PAGERBTI EVANGELIKŲ kun. Fr. SKĖRYS IR
BROLIAI MARIUS ir EDUARDAS DRESLERIAI

Tarptautinis Viešosios Nuomonės Tyrimo Institutas (AWMM) savo metinį kongresą pravedė š. m. balandžio mėn. 30 — gegužės 3 d. d. Briuselyje, viešbutyje "Novotel" prie aerodromo.

Š. m. gegužės mėn. 2 d. Kongrese buvo pagerbtas evangelikų kunigas Fr. Skėrys už straipsnį "Joninės — senoji lietuvių tradicija", kuris buvo išspausdintas Lietuvos vokiečių žurnale "Die Raute" Nr. 3, 1980. Už tą straipsnį jam suteiktas diplomats ir AWMM autoriaus premija 1982 m.

Taip pat buvo pagerbti broliai Dresleriai už savo spaus-tuvėje mokiniams išleistas matematikos knygas. Už tai jiems buvo įteiktas diplomats.

Tas knygas galima užsisakyti per knygynus ar tiesiai šiuo adresu:

Marius Dresler,
Johannisplatz 18, D-8000 München 80, arba
Eduard Dresler,
Ferdinand Kottellstr. 10,
D-8013 Haar. W. Germany.

Kas yra Tarptautinis Viešosios Nuomonės Tyrimo Institutas (AWMM)? Jau pats pavadinimas sako, kad jis yra tarptautinis. Turi 100,000 narių 88 valstybėse, visuose penkiose žemynuose. Jo centras ar būstinė yra Buchs (Šveicarijoje) ir Bertrange (Luksenburge). Šitame kongrese dalyvavo šimtas suviršum asmenų iš 20 valstybių jų tarpe 6 lietuviai: Marius Dresleris su žmona Kristina, gim. Žutautaitė (baigusi Vasario 16 gimnaziją ir dabar germanistikos mokytoja valstybinėje gimnazijoje prie Muncheno), Eduardas Dresleris su žmona Aurelia, gim. Petrauskaitė prieš metus atvykusi iš Lietuvos, ir kun. Fr. Skėrys su žmona Anelyze. Kongreso kalba buvo vokiečių. Įteikti diplomai 50 asmenų.

Programa buvo labai plati ir sudėtinga. Šiame trumpame straipsnyje neįmanoma viską aprašyti. Suvažiavimo profesoriai, daktarai, gydytojai, mokslininkai, inžinieriai, pedagogai, kunigai, poetai, rašytojai, menininkai, karininkai, spaustuvių ir leidėjų savininkai, rangovai ir t. t.

Balandžio 30 d. po pietų įvyko susipažinimas ir dalyvių pristatymas bei laisvas pasikalbėjimas. Vakare prezidentas dr. Hans Fielitz pasveikino visus suvažiavusius ir po to vyko iškilminga vakarienė.

Gegužės 1 d. priešpietįvyko tik Tarptautinės viešosios nuomonės tyrimo instituto (AWMM) narių susirinkimas darė ataskaitas už 1981 m. ir buvo renkami ar perrenkami nauji Valdybos nariai, kontrolės komisijos, patarėjų, ekspertų ir kiti organai. Po to įvyko iškilmingas posėdis ir jame prezidentas dr. Hans Fielitz pristatė dalį premijuotojų, perskaitydams laudatio ir įteikdamas diplomus. Po pietų dviem autobusais keliavome po Briuselio miestą. Vakare vyko koncertas.

Sekmadienį, gegužės 2 d., inž. Ernst Hochberger rodė skaidrių ir aiškino apie Presburgo (Bratislavo miestą ir apylinkes tarp Alpių ir Karpatų kalnų). Heinrich Heeger rodė skaidres ir aiškino apie vokiečių šriftus nuo spaudos atradimo. (Johannes Gutenberg 1450 m.) iki šių dienų. Prof. dr. Alfred Guggenberger rodė skaidrių ir darė pranešimą apie "Dvidešimto amžiaus ikoną". Prof. dr. Florian Müller skaitė paskaitą apie vokiečių gyvenvietes prie Juodųjų Jūrų. Ta tema jis ypač išleisdęs gana storą knygą.

Po pietų įvyko antras iškilmingas posėdis ir čia kun. Fr. Skėrys skaitė paskaitą tema: "Lietuva — kraštas — gyven-tai — kalba", "Lietuva — nepriklausoma valstybė nuo 1918 m. vasario 16 ligi 1940 m. birže-

lio 15 d" ir "Joninės — senoji lietuvių tradicija". Jis 20 valstybių atstovų supažindino su Lietuva ir Vasario 16 Gimnazija. Po to dar įvyko trumpesni pranešimai ir eilėraščių skaitymai bei diplomų įteikimai.

Prezidentas dr. Hans Fielitz šiais žodžiais pristatė kunigą Fr. Skėrį auditorijai: (laudatio — Laudation).

Kunigas Fr. Skėrys pagerbiamas už straipsnį "Joninės — senoji lietuvių tradicija", išspausdintą "Die Raute" Nr. 3 1980 m. Kun. Fr. Skėrys kilęs iš Klaipėdos krašto, baigė Valstybinę mokytojų seminariją ir 1941 m. repatriavo į Vokietiją. Nedaug iš Jūsų žinios, kad Vokietijoje, tiksliau pasakius Lampertheim — Hüttenfelde, yra lietuvių gimnazija su reformuotomis baigiamosiomis klasėmis — veikia pagal Baden — Württenbergo mokslo programą gimnazijos ir veda mokinius nuo pirmos ligi devintos klasės. Dėstoma lietuvių ir vokiečių kalbomis. Šalia mokytojų šitoje gimnazijoje kun. Fr. Skėrys, kaip šitas AWMM premijuotas straipsnis rodo, dar ir rašo. Tas straipsnis: išduoda jo mągstamiausias temas, būtent — papročiai ir krašto istorija. Fr. Skėrys yra kunigas, pedagogas, rašytojas ir kartu tėviškės bei jos papročių tyrinėtojas. Visose keturiose srityse yra nusipelnęs. Tarptautinis viešosios nuomonės tyrimo institutas "AWMM" nerado vertingesnio žmogaus, kuriam galėtų būti suteikta ši premija. Dalyvė.



Hamiltonė per Vysk. VALANČIAUS LITUANISTINĖS MOKYKLOS mokslo metų užbaigimo iškilmę Mokyklos globėjas prel. J. Tadauskas įteikia dešimtokei Danai Skverckaitėi Mokyklos baigimo pažymėjimą. Šalia — Mokyklos vedėjas K. Mileris.

Nuotr. J. Miltenio

MERGAIČIŲ CHORAS "AIDAS" TURI NAUJĄ VADOVĘ

Muz. D. DEKSNYTĖ-PCWELL perėmė Hamiltono Mergaičių Choro vadovavimą. Ji yra labai veikli muzikiniame lietuvių gyvenime — vadovauja Hamiltono AV parapijos chorui, Toronto Lietuvių Namų Moterų Būrelio dainos vienetei ir pati dainuoja "Volungėje".

BAISUSIS BIRŽELIS IR VISI SIBIRO TREMTINIAI

minimi BIRŽELIO 13 d., AV bažnyčioje specialiose pamaldose, 11:30 val.

KLB Hamiltono Apylinkės Valdyba organizuoja Lietuvių Paviljoną Tautybių Festivalyje. Jis rengiamas tradiciniai kasmet, GAGE Parke, LIEPOS 1-4 d. d.

LIETUVIŲ KOOPERATYVAS "TALKA" LAIKOSI TVIRTAI

Balandžio mėnesio balansą TALKA baigė \$ 14.381.321 balansu. Asmeninių pasikolų išskolinta \$703.789, o nekilnojamo turto pasikolų \$9.910.386.

TALKA šiuo metu turi 2035 narius ir 510 skolininkų.

Valdyba paskyrė Hamiltono Lietuvių Šeštadieninei Mokyklai mokslo metų užbaigimo progą \$500.

STAIGMENOS POBŪVIS

Gegužės 23 dienos sekmadienį, Bronei ir Broniui Venslovams, jų namuose buvo surengta staigmena — pobūvis, jų 20 metų vedybinės sukakties proga. Juodu gyvena Stoney Creek miestelio ribose, versdamiesi nuosavu ir gražiai įrengtu moteliu — vardu "Cherry Beach Motel". Rengėjų nustatytu laiku, jų kieman pradėjo suktis viena po kitos auto mašinos.

Svečiams pradėjus rinktis į jų namo kambarius, šeiminkų nerasta. Juodu buvo surasti motelio kambariuose, ruošiant juos naujiems pakeleiviams. Pamatę tiek daug neprašytų svečių, buvo labai nustebinti. Paaiškėjus įvykimo tikslui, šeiminkai skubėjo į savo kambarius persirengti. Taigi, staigmenos rengimo paslaptis buvo

išlaikyta šimtaprocentiniai. Sunešus 1. vidų viešnagei skirtus reikmenis ir visiems susirinkus į kambarį, staigmenos vadovas A. Juraitis pasveikino ir įteikė dovaną visų svečių vardu. B. ir B. Venslovų sūnus Algis įteikė savo asmenišką dovaną ir gėlių. Toliau sekė linkėjimai, sugiedota Ilgiausių Metų ir pakelti toastai jų garbei ir sveikatai. Dar sveikino A. Jankūnienė ir Z. Pulianauskas.

Po oficialiosios dalies, vyko vaisės svečių atvežtais gaminiais. Maloni ir draugiška viešnage užtruko iki vėlaus laiko, kurį prailgino p. Kriaučiūno iš Lietuvos turima armonika. Staigmenos iniciatorė ir rengėja buvo J. Kamaitienė. Svečių sukvietė per 50 asmenų. Zp.

montreal

MERGAIČIŲ CHORO "PAVASARIS" VADOVŲ PASIKEITIMAI

PAVASARIO vadovė muz. Seselė Teresė iškelia ma iš Montrealio į Putnamą. Mer-

PRAŠOME REGISTRUOTI VAIKUS Į LIETUVIŠKĄ MOKYKLĄ JAU DABAR. Kreipkitės į Mokyklos Vedėją Moniką Jonynienę tel: 489-2106. SUTEIKITE SAVO VAIKAMS PROGOS GERAI PRAIEISTI ŠEŠTADIENIO PRIEŠPIETI, SUSIDRAUGAUTI SU LIETUVIAIS, PAGERBINTI LIETUVIŲ KALBĄ.

gaitės savo vadovę buvo pamilusios ir jos iškėlimą labai apgailestauja. Ses. Teresė nuoširdumas jas gražiai jungė į šį neseniai suorganizuotą dainos vienetą. Per trumpą, vos dvejetos metų laikotarpį, PAVASARIS padarė tokią pažangą, kad jau daugelį kartų koncertavo mūsų kolonijoje, girdėdavome mergaites giedant 10 v. mišiose AV parapijoje, dalyvavo PAVASARIS etninių grupių varžybose, koncertavo Putname.

Rugsėjo pradžioje PAVASARIS ruošia savo mielai vadovei atsisveikinimo popietę, kurioje galės dalyvauti ir visi montrealiečiai. Daugiau žinių apie tai bus paskelbta vėliau.

PAVASARIS yra pakviestas dalyvauti į Brockville, Ont. miesto 150 metų sukakties minėjimą, kur vyks etninių grupių festivalis. Tam pasirodymui vadovaus naujasis vadovas muz. dirigentas Aleksandras Stankevičius.

3 Hour Service

\$ 1.50 kelnes pristatant ir atsiimant

SKAMBINKIT: **365-7146**

NETTOYEURS CLEANERS

Dino's

365-7146
7661-A CENTRALE

365-1143
495-900 rue. LaSalle

766-2667
2050 ALLARD

GUY RICHARD

ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Geriausios patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys Guy RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darba atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Namų stogo dengimui ar taisymui skambinkite: **364-1470**

Couvertures de tous genres — All kinds of roofing

7725, Georges LaSalle

ISPŪDINGAS MONTREALIO "GINTARO" ANSAMBLIO PLOKŠTELĖS PRISTATYMAS

Birutė Nagienė

Scenoje buvo išpūdingai išrisikdavę abu "Gintarai" su buvusiais ir dabartiniais jų vadovais, Plokštelės Leidi-

visi labai džiaugėsi, tiek gintariečiai, tiek visi atvykusieji pirmosios GINTARO plokštelės pasirodymu ir labai įdomiu koncertu. /pabaiga/

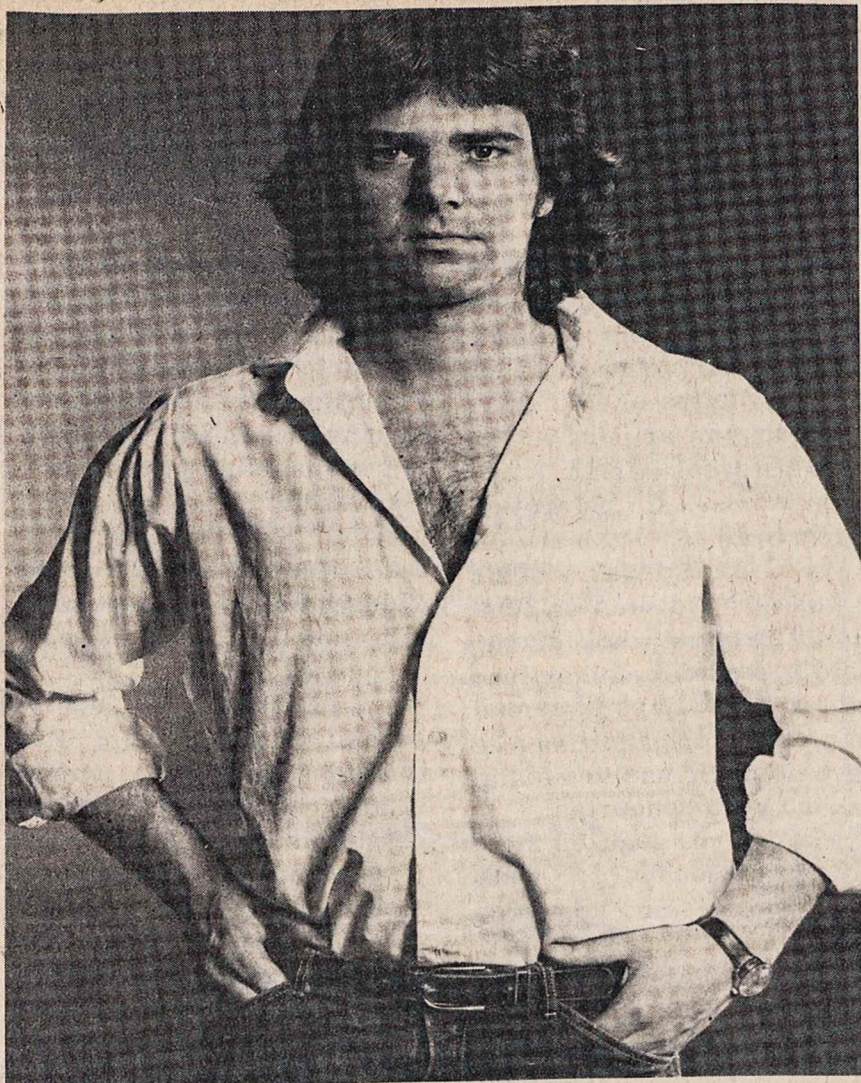
GEOGRAFIJOS PAMOKA ...Mirtle Beach randasi S. Carolina valstijoje, o ne Floridoje, kaip buvo parašyta...

LAIDOJIMO ISTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Ave. Chateauguy, Verdon, Que. Tel: 691-4763 Tel: 767-9956



JAUNAM KOMPOZITORIUI

EINASI GERAI

Jaunas montrealietis Aleksandras Stankevičius-Stankey, išleidęs dvi 45 aps. plokšteles, vieną anglų, kitą prancūzų kalba, pradeda plačiau reikštis tos srities muzikiniam pasaulyje. Nemažai jo kūrybos yra girdima radijo ir TV reklamose, nors pirmieji žingsniai nebuvo lengvi.

Neperseniai pasirodė vėl jo muzikos plokštelė "Keep it up", kurioje jis ir dainuoja. Plokštelės malonu klausyti, nes joje nėra ausis rėžiančių garsų ar perdėtų trankymų. Muzika priimtina visiems. Plokštelė išleista

Able Record Co. Montrealyje ją galima išgyti plokštelių parduotuvėse, Aušros Vartų parapijos Kioske, arba tiesioginiai rašant pačiam kompozitoriui: Mr. A. Stankevičius, 672 Victoria Ave., Westmount, P.Q. H3Y 2R9, pridėdant 2 dol.

A. Stankevičius yra angažuotas CBC paruošti 36-ių dalių komedijos serijai muziką. Serija prasidės rugsėjo mėnesį, CBC, pavadinimu "Metro - boulot - do do".

Kaip žinome, jis dirigentas ir vargonininkas AV parapijoje ir vadovauja Montreale Vyrų Oktetui.

A. Keblys

DR. J. MALIŠKA

DANTŲ GYDYTOJAS

1440 St. Catharine W.
Suite 600, Montreal, P. Q.
Tel: 866-8235
Namų: 488-8528

DR. A.O. JAUGELIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1410 Guy St.
Suite 11-12 Montreal P.Q.
Tel: 932-6662
Namų: 737-9681

M. CUSSON R. GENDRON

VAISTINĖ

Aridaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m.
Šeštadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m.
Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m.
GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS
7626 Central St. Ville LaSalle, P. Q.
Tel: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B. A. M. D. C. M. M. Sc. L. M. C. C. F. R. C. S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrook St. W.
Suite 215, Montreal, P. Q. Tel: 931-4024

ADVOKATAS

ROMAN J. IŠGANAITIS

B. A., B. C. L.

4 Notre Dame E. Suite 504
Montreal, Quebec, H2Y 1B7, Tel: 878-9534

ADVOKATAS

J. P. MILLER

B. A. B. C. L.

168 Notre Dame St. E., Suite 205
Tel: 866-2063 ir 866-2064.

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng. L. L. B., B. C. L.

4701 Bannantyne, Verdun (kampus 2-nd Ave.), Que. H4G 1E6
Tel. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAS

J. BERNOTAS

3 Place Ville Marie, Suite 627 Montreal, P. Q.
Tel: (514) 871-1430.

NOTARĖ

RŪTA POCAUSKAS

50 Du Domaine, Ile Perrot, Que. H7V 5V6
Res. Tel: 453-9142



JONINES

JONŲ, JONIŲ - PETRŲ, POVILŲ

PAGERBIMAS

š. m. BIRŽELIO 27 d. 12 val.

Aušros Vartų parapijos salė.

PROGRAMOJE:

KETURIŲ SESUČIŲ MUZIKOS KVARTETAS

• Pietūs • Baras, • Loterija

VISUS MALONIAI Kviečiame ATSLANKYTI

ĮEJIMAS: \$6.00 - suaug.

\$5.00 - jaun.

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA

Montrealio skautai ir skautės kviečia jaunimą dalyvauti

18-toje skautų-čių STOVYKLOJE BALTIJOJE

- Vyksta: liepos 31 d. iki rugpjūčio 8 d. prie LAC SYLVÈRE, St. Donat, Que.
- Jaunimui IDOMI PROGRAMA: paskaitos, žaidimai, dainos ir iškylas.
- Kiekvienas jaunuolis - lė laukiami; kviečiami ir ne skautai.

Dėl informacijos prašome rašyti arba skambinti:

Sk. Vyčiui Rimui PIEČAIČIUI
6121 La Salle Blvd.
Verdun, Que. H4H 1P7
Tel. (514) 767-8779

L. S. B. Kanados Rajonas,
GELEŽINIO VILKO TUNTAS, MONTREAL



Skautai Vyčiai ruošia metinės veiklos programą savo kampelyje, "NL" Redakcijos rūsyje, 1982 m. Montrealyje. Sėdi iš kairės: G. Nagys, D. Mališka, R. Piečaitis, L. Staškevičius, J. Jonelis, G. Niedvaras, R. Augūnas, A. Piečaitis; stovi - G. Brikiš, R. Staškevičius. Nuotr: D. Mališka

ATVYKIME VISI Į DOMINION AIKŠTĘ

BIRŽELIO TRĖMIMŲ mi-nėjimo proga birželio 14 d., PIRMADIENI, 7, 30 v.v., prie Nežinomojo Kareivio kapo, Dominion Square estai, latviai ir lietuviai susirenka padėti vainiką. 8:15 v.v. - ekumeninės maldos už išvežtus ir nukankintus Sibire vyks kaip visuomet, Katedroje.

MUZIKĖ SESELĖ TERESĖ IŠVYKSTA Į PUTNAMĄ

Sesėlė Teresė yra išrinkta Putnamo Namų viršininke. Ji išvyksta rugsėjo mėnesio pradžioje. Į Montrealį bus atkelta Seselė Palmyra.

RŪTOS KLUBO IŠVYKA

Autobusas į Kennebunk išvyksta birželio 25 d., Štankevičiui, dainuos koncertadienį, 9 val. ryto. Visi užsiregistravę prašomi susirinkti Klubo patalpose, pusvalandį anksčiau, 8:30 v.

PRIMENAME -

Norime pranešti gerb. "NL" skaitytojams, kad už kiekvieną skaitytoją, kuris vėluoja su prenumerata 3 mėnesius ar daugiau, paštas reikalauja iš mūsų didesnę mokestį už laikraščio pasiuntimą, nes pagal pašto taisykles, toks skaitytojas laikomas "nereguliariu". Labai prašome nevėluoti su prenumerata daugiau kaip 3 mėnesius. Asmeniškai siųsti kiekvienam priminimą - "NL" Administracijai irgi nemažai kainuotų ir atimtų laiką darbuotojams. Malonėkite atkreipti dėmesį į šią žinutę. "NL"

- Sol. A. KEBLYS, akomponuojant muz. Aleksandrui Štankevičiui, dainuos koncertadienį, 9 val. ryto. Visi te Kennebunk Port, Maine, liepos mėn. 24 d.

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.

SAVININKAS: John OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Term. indėlius 1 m. 15 %
Certifikatus 15.5 %
Spec. Taupom. s-tas. 13 %
Taupymo s-tas 11 %
su apdrauda iki \$2.000
Trumpalaikius indėlius 14-15 %
už \$20,000 ir daugiau
Čekių s-tas 6 %

DUODA PASKOLAS:

Nekilnojamo turto, Asmenines ir Prekybines. Paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000

KONFIDENCIALUS IR GREITAS PATARNAVIMAS, ČEKIAI IR VISI KITI PATARNAVIMAI VELTUI

KASOS VALANDOS

1465 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antr. Treč. 9 - 3	-----
Ketvirtadieniais 12 - 8	6 - 8
Penktadieniais 12 - 6	12 - 6
Sekmadeniais 10:15 - 12:30	-----



Maurice Kaplan

Kailių siuvėjas

Tel: 767-6183

- Didelis pasirinkimas gotovų paltų
- Vasaros laikui saugojimas (Storage)
- Taisov ir remdeliuojai
- Siuvu ir parduodu

1448 RUE ST-ALEXANDRE
SUITE 500A

MONTREAL, QUEBEC
H3A 2G6

TEL 288-9646

Member



Foto M.L.S.
SISTEMA

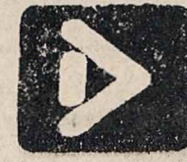
D. N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS
PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS
445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.
Tel: 273-9181 Namų: 737-0844



DANPAR REALITIES CORP.



310 VICTORIA AVE SUITE 409
MONTREAL, P.Q. H3Z 2M9

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo Turto Patarnavimas Montrealyje
Investicijos JAV ir Kanados provincijose

Tel. Bus: 482-3460
Res. 767-4690

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!



Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, P. Q.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T-3A6

TEL 727-3120 Namų 376-3781

Albertas NORKELIUNAS, B.A.C.S.C., I.B.

Komercinio privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

PONTIAC • BUICK • ASTRE

- NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTOJŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ
- NEIŠKIDINAMAS GERO SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI
- MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUSI
- UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!



LEONAS GURECKAS
SALES MANAGER



PASIKALBĖKITE SU
Menager'iu Leo GURECKAS



montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

(At the end of Sherbrooke Street West). 489-5391

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA